

ΑΘΗΝΑ,

ΗΤΟΙ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ
ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ.

Αριθ. 1.

ΦΕΤΡΟΤΑΡΙΟΣ 1831.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ.

Ἐπεχέθημεν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον νὰ παραθέσωμεν, ὅσα ἠδυνήθημεν νὰ συναξώμεν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς συγγραφῆς περὶ τῶν ἑπαρχιῶν ἢ τῶν ἔθνῶν τῆς Αἰτωλίας. Ταῦτα ἐκθέτοντες ἤδη, ἢ παραβάλλοντες μὲ ὅσας σημειώσεις ἐκάμομεν εἰς τὰς κατὰ διαφορὰς ἐποχὰς ἐπιτοπίαις παρατηρήσεις τῶν ἑπαρχιῶν αὐτῶν, νομίζομεν ὅτι θέλει δυνηθῶμεν νὰ δώσωμεν ἰκανὸν φῶς εἰς διάγνωσιν τῶν ὀρίων τῶν εἰρημένων ἔθνῶν ἢ ἑπαρχιῶν.

Καὶ πρῶτον μὲν περὶ Βωμιέων ὁ Στράβων λέγει Βιβ. I. Κεφ. Β. §. 5. “Ὁ δὲ Εὐήνος ἀρχεται μὲν ἐκ Βωμιέων τῶν ἐν Ὀφιουσιν, Αἰτωλικῶν ἔθνεσ, καθάπερ καὶ οἱ Εὐρυτᾶνες, καὶ Ἀγραῖοι, καὶ Κερῆτες ἢ ἄλλοι.,” Ὁ δὲ Στέφανος ὁ Βυζάντιος εἰς τὴν λέξιν Βωμοὶ λέγει “Βωμοὶ, λόφοι Αἰτωλίας, οἱ κατοικῶντες Βωμιεῖς.,” καὶ ὁ Θεοκλ. Συγ. Γ. “ὥστε ἢ οἱ ἔσχατοι Ὀφιονέων οἱ πρὸς τὸν Μηλιακὸν κόλπον καθήκοντες Βωμιεῖς καὶ Καλλιεῖς ἐβοήθησαν.,” Ἐκ τῶν εἰρημένων συναίγεται, ὅτι οἱ Βωμιεῖς, μέρος ὄντες τῶν Ὀφιονέων, ὡς καὶ οἱ Καλλιεῖς, ἐκατοικῶσαν περὶ τὰς πηγὰς τῆ Εὐήνε πλησίον τῶν λόφων, οἱ ὁποῖοι ὠνομάζοντο Βωμοί· ἀλλ’ αἱ πηγαὶ τῆ Εὐήνε εὐρίσκονται μετὰξὺ εἰς τὸ χωρίον Ἀρτοτήνα καὶ εἰς τὸ Κέτζερρον, ὅπερ ἀνεφέραμεν, ὅτι γίνεται ἡ ἔνωσις τῆς Οἴτης καὶ τῆ Κόρακος, εἰς τόπον ὅπερ ὠνομάζεται Σκασμένη· οἱ δὲ Βωμοὶ εἶναι τὰ Βαρδῆσια, τὰ ὁποῖα, καθὼς ἐπαρατήρησα, δὲν σχηματίζουσιν ὄρεσ σειρῶν ἰσοῦψῃ ἢ συνεχῇ, ἀλλὰ λόφος χωριστὸς διαφορῶ μεγέθεσ καὶ ὕψεσ, τεθειμένεσ κατὰ σειρῶν ἀπὸ τὸ γενὸν τῆ Λιδωρικῆσ ἕως εἰς τὸ Κέτζερρον αὐτὰ τὰ δύο διδόμενα, αἱ πηγαὶ τῆ Εὐήνε καὶ οἱ λόφοι τῶν Βαρδῆσιων ἀποδεικνύουσιν τρανᾶτατα, νομίζω, ὅτι οἱ Βωμιεῖς ἐκατοικῶσαν περὶ τὸ χωρίον Ἀρτοτήνα, τὸ ἵποδον ἐμβαλεῖται καὶ ἀπὸ τὴν γειννίασιν πρὸς τὴν

κοιλιάδα τῆς Νεαπάτρας, τὴν ὁποίαν ἐνμάζει Μαλιακὸν κόλπον ὁ Θεοκυδίδης, καὶ δὲν ἀπέχει ἀπὸ αὐτὰ τὰ μέρη, εἰμὴ μόνον τριῶν ἢ τεσσάρων ὡρῶν διάστημα.

Ἄφ' ἑ ἀπεδείχθη, νομίζομεν, ὅτι οἱ Βαρμιῆς ἐκατοικῶσαν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, εὐκόλα διακρίνεται καὶ ἡ κατοικία τῶν Καλλιῶν, ἡ ὁποία δὲν πρέπει νὰ ἦτον μακρὰν ἀπὸ τῆς Βαρμιῆς, πλησιεστέρα ὅμως πρὸς τὴν Νεαπάτραν· ἐπειδὴ ἐκτὸς τῆς Φράσεως τῆ Θεοκυδίδε, ἣτις θέτρεσα τελευταίως τῆς Καλλιῆς, ἀφίνει νὰ ἐνοήσωμεν, ὅτι, ἐν ᾧ οἱ Βαρμιῆς ἢ Καλλιῆς ὡς ἔχαστο τῶν Ὀφιονέων, καὶ πρὸς τὴν Μαλιακὸν κόλπον καθήκοντες, ἐκατοικῶσαν εἰς τὰ ἄκρα τῆ Αἰτωλικῆ αὐτῆ ἔθνους, οἱ Καλλιῆς τεθεμινοὶ μετὰ τῆς Βαρμιῆς, συνέχοντο ἀμέσως μὲ τῆς κατοικεστῆ Μαλιακῆ Κόλπε, ἀρκεῖ ἢ ἡ διήγησις τῆ Παιουσανίς εἰς τὰ Φωκικὰ περὶ τῆς διαβάσεως τῶν Γαλατῶν εἰς Αἰτωλίαν νὰ βεβαιώσῃ τὴν εἰκασίαν μ. Οἱ Αἰτωλοὶ ἔχον ἰμὲ μὲ τῆς ἄλλης ἔθνης προκαταλάβει τὰς Θερμοπύλας, καὶ τὰ ἄλλα ξενὰ διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τῆς Γαλατίας ἀπὸ τὸ νὰ ἐκχωρήσωσι εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἑλλάδος· ἀλλ' οἱ τελευταῖοι ἔτοι διέβησαν τὴν Οἴτην ἀπὸ παράδου ὁμαλῆ ἢ ἀναπεπταμένην, περὶ τῆς ὁποίας λέγει ὁ Παιουσανίης ἀριθμῶν τὰς διὰ τῆς Οἴτης παράδου “ ἑτέρα δὲ ἡ διὰ τῆς Αἰνιάνων ὁδεύσαι στρατὰ ξείων, ἢ ἀπ' τῆ δὲν δύναται νὰ ἦται ἄλλη, παρὰ ὁ δρόμος τῆ Μακρυκαμπίε, ὁ ὁποῖος ἔστι ὁμαλώτατος ἢ ἀνοικτῆς καὶ φαίνεται, ὅτι οἱ Γαλαταὶ μὴ δυνηθέντες νὰ διαβῶσιν ἀπὸ τὰς κάτωθεν τῆς Ὑπάτης παράδου, αἱ ὁποῖαι εἶναι αἱ Θερμοπύλας, ἢ Χαλκοματά, καὶ τὰ Δύω βενά, ἐπερχώρησαν πρὸς δυσμὰς, ἢ ἦσαν τὸν δρόμον τῆ Μακρυκαμπίε, διότι ἄλλη παράδου ἕως αὐτῆ δὲν εὐρίσκεται· καὶ ἐκεῖθεν ἐπερχώρησαν πρὸς τὸ Κέτξερρον, ὅπε κατέσρεψαν τὴν πύλιν τὸ Κάλιον, πρᾶξαντες εἰς αὐτὴν φρικὰ ἀνοσιβεργῆματα· ἐτι μάλλον βεβαιῶται καὶ ἀπὸ τὴν περιγραφὴν τῆς διαβάσεως τῆ Μανίε, τὴν ὁποίαν ἐκθέτει ὁ Ἀππιανός. Τ.μ. 6. “ Μάνιος δὲ (λέγει ὁ εἰρημένος συγγραφεὺς) Φωκίας μὲν καὶ Χαλκιδικῆς, καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶ Ἀντιόχω συνεπεπράχθησαν, δεσμένους, ἀπέλυσε τῆ δέξ· τὴν δ' Αἰτωλίαν αὐτίς τε καὶ Φίλιππος ἐδήεν, καὶ τὰς πόλεις ἐπολιόρην, Δημόκριτόν τε, τὴν στρατηγὸν τῶν Αἰτωλῶν, ἐνταῦθα ὁ Μάνιος ἔλαβε κρυπτόμενον, ὅς Φλαμινίω παρὰ τὸν Τίβερην ἠπέλει στρατοπεδεύειν· ὁ μὲν δὲ Μάνιος ἐπὶ Καλλιπόλεως διώδευε τὸ ὄρος, ὃ καλεῖται Κόρακα, ὑψηλότατόν τε ὄρων, καὶ δυσδιάδευτον καὶ ἀπόκηρρον, μετὰ στρατῆ βαρυτάτε τε, καὶ λαφύρων καταγόμενος κ.τ.λ. ἰδὲ πᾶς ἐξηγεῖται κατὰ τὴν γνάμνην μ. αὐτῆ ἢ διὰ βάσις τῆ Μανίε. Οἱ Ῥωμαῖοι ἄφ' ἑ κατέσρεψαν εἰς τὰς Θερμοπύλας

τῶν στρατῶν τῆ Ἀντιόχε, ὑπικέταντες εἰς τὰς προκαλήτες τῶν Φωκίων, τῆς ἐσυγχώρησαν, καὶ ἠθέλησαν νὰ λεηλατήσω μόνον τὴν Αἰτωλίαν· ὄντες δὲ στρατοπεδευμένοι εἰς τὴν κοιλιάδα τὴν χρηματίζουσαν τὸν κόλπον Νεαπάτρας ἢ Ζητηνίε, κἀνενα ἄλλον δρόμον δὲν εὐρίσκον πλησιεστέρον καὶ φέροντα κατ' εὐθῆαν εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαρχίαν, παρὰ τὸν ἀπὸ Μακρυκαμπίε καὶ διὰ τῆτο ἀπάντησαν τὴν ἀναφερομένην Καλλιπόλιν, ἡ ὁποία δὲν ἔστι ἄλλη παρὰ ἢ Καλλιῆ πόλις, ὡς τὸ ἐπαρητήρησε καὶ ὁ Παλμέριος (Σημ. εἰς τὸν Στέφ. Βυζ. λέξις Κόραξ.), καὶ ἐπερχώρησαν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Αἰτωλίας, διαβάνοντες ἀπὸ τὰ Βαρδέστια, τὰ ὁποῖα εἶναι τῶντι ὄρος ὑψηλόν, δυσδιάδευτον καὶ ἀπόκηρρον, κατὰ τὸν Ἀππιανόν.

Ἀπὸ ὅσα ἀνεφέραμεν περὶ Βαρμιῶν καὶ Καλλιῶν εὐκόλα προσδιρίζεται καὶ τῶν Ὀφιονέων ἡ κατοικία, ἐπειδὴ μέρη τῆ Αἰτωλικῆ τέττε ἔθνης ἦσαν οἱ Βαρμιῆς ἢ Καλλιῆς· φαίνεται λοιπόν, ὅτι ἡ κατοικία τῶν Ὀφιονέων ἦτον περὶ τὰς κορυφὰς τῶν Βαρδυσίων, περικτεμένη πρὸς τὸ βόρειον ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Οἴτης, τὸ ἀπὸ Μακρυκαμπίε ἕως τὴν Ὀξυάν, πρὸς δυσμὰς ἀπὸ τὰ βλαχοχώρια Κραδάρε Παλέκιδας καὶ τὰ πέριξ, πρὸς νότον ἀπὸ τὰ χωρία τῆς ἰδίας ἐπαρχίας καὶ τῆ Λιδωρικίε τὰ περὶ τὰ σύνορα αὐτῶν, τὰ εὐρισκόμενα πρὸς τὰ νότια τῆς Ἀρτοτήνης, καὶ πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τὰς δύο ποταμιαῖς τῆ Λιδωρικίε, μέσον τῶν ὁποίων εὐρίσκεται ἡ σειρά τῆ Κόρακος, τελευταῖα εἰς τὸ Στανόν τῆ Λιδωρικίε.

Ἀπὸ ὅσα ἐξεθέσαμεν εἰς τὸ περὶ τῶν ὀρίων Αἰτωλίας ἀρθρον, καὶ ὅσα ἀνεφέραμεν ἤδη περὶ Βαρμιῶν Καλλιῶν καὶ Ὀφιονέων, βοηθήμενοι καὶ ἀπὸ ὅσα ἠδυνήθημεν νὰ συνάξωμεν ἀπὸ μαρτυρίας τῶν παλαιῶν, ἐλπίζομεν νὰ ἀποδείξωμεν ποῖα ἦτον ἡ κατοικία τῶν Ἀποδωτῶν. Αὐτὸ τὸ ὄνομα δὲν τὸ ἀπῆντησα εἰς κἀνενα χωρίον τῆ Στραβωνος, ἐν ᾧ μάλιστα εἰς δύο μέρη κἀνενα ἐπαριθμήσιν τρόπον τινα τῶν διαφόρων ἔθνων τῆς Αἰτωλίας. Βιβ. I. Κεφ. Β. §. 5. λέγει· “ Ὁ δ' Εὐῆνος ἀρχεται μὲν ἐκ Βαρμιῶν τῶν ἐν Ὀφιουσῖν Αἰτωλικῆ ἔθνης, καθάπερ καὶ Ἀγραιῶν ἢ Κρηῖτες ἢ ἄλλοι, καὶ Βιβ. I. Κεφ. Γ. §. 6. “ Εἶνατε Φυλόντι Αἰτωλικὸν τῆτο (τῆς Κρηῖτας) ὡς Ὀφιῆς ἢ Ἀφραῖες (1) καὶ Εὐρυταῖνας, καὶ ἄλλα πλείον, ἀναφέρεται ὅμως παρὰ τῆ Θεοκυδίδε τῆ Πολυβία καὶ τῆ Στεφάνου τῆ Βυζαντίε. Ὁ Θεοκυδίδης διηγόμενος τὴν ἐκστρατείαν τῆ Δημοδίνου στρατηγῆ τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, μᾶς δίδει ἀρκετὰ νὰ καταλά-

(1) Ἀντὶ τοῦ Ἀφραίου, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ διορθώῃ, Ἀγραιῶν, ἐπειδὴ τὴν λέξιν Ἀφραῖους δὲν ἀπῆντησα εἰς κἀνενα μέρος.

ἔωμεν ποιοὶ ἦτον οἱ Ἀποδάται. Ὁ Δημοσθένης θέλει νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, καὶ σχεδιάζει νὰ κτυπήσῃ πρῶτα τὰς Ἀποδάτας, ἔπειτα τὰς Ὀφιοῦς, καὶ μετὰ ταῦτα τὰς Εὐρυτάνας. “Ἐπιχειρεῖν δ’ ἐκέλευον πρῶτον μὲν Ἀποδάτοις, ἔπειτα δ’ Ὀφιοῦσι, καὶ μετὰ τήτους Εὐρυτάσι”, (Θεκ. Ξυγ. Γ). Σηκώνεται ἀπὸ τὴν Λευκάδα, καὶ ἐρχεται διὰ θαλάσσης εἰς τὸν Οἰνεῶνα, πόλιν παραθαλασσίαν τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν, ὅχι πολλὰ μακρὰν ἀπὸ τὴν Ναίπακτον, μακρύτερα ὅμως παρὰ τὸ Εὐπάλιον, καθὼς θέλει ἀποδείξωμεν ὅταν ἀναφέρωμεν περὶ τῆς Ὀζολαίας Λοκρίδος, καὶ τῶν πόλεων αὐτῆς. Ξεκινεῖ ἀπὸ τὸν Οἰνεῶνα, καὶ κενεῖ εἰς τὸ ἱερόν τῃ Νεμείῳ Διὸς, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἦτον πρὸς τὸ μέρος τῆ μοναστηρίου τῆς Βαρνάκοβας, ὅσον δύναται νὰ συμπεράνη κἀνεὶς ἀπ’ ὅσα λέγει ὁ Πλέταρχος περὶ τῆς Θανάτῃ τῆς Ἡσιόδῃ, καθὼς θέλει ἀναφέρωμεν εἰς τὸ περὶ Ὀζολαίας Λοκρίδος κεφάλαιον, ἢ ὀλίγον τι ἀναγκαιότερον πλησιέστερον πρὸς τὸ Στενὸν ἐκεῖθεν ξεκινεῖ ἀπὸ τὸ πρῶτον, καὶ μεταβαίνει εἰς τὴν Αἰτωλίαν, καὶ κυριεύει τὴν πρώτην ἡμέραν τὴν Ποτιδαίαν, τὴν δευτέραν τὸ Κροκύλιον, καὶ τὴν τρίτην τὸ Τέχχιον· μετ᾽ ἐξ ἔπειτα εἰς τὸ Αἰγίτιον, πόλιν ἔχουσαν ὑπὲρ αὐτὴν λόφος, κειμένην εἰς ὑψηλὸν χωρίον, καὶ ἀπέχεσθαι τῆς θαλάσσης ὀγδοήκοντα στάδια· ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν ἔκθεσιν συνάγω, ὅτι τὸ μέρος τῆς Αἰτωλίας τὸ συνορεύον ἐκ τῆς πρὸς νότον καὶ ἀνατολὰς μερὸς μὲ τὴν Ὀζολαίαν Λοκρίδα, ἐκ τῆς πρὸς ἑξῆς μὲ τὰς Ὀφιοῦς, καὶ ἐκ τῆς πρὸς δυσμὰς μὲ τὴν Πλευρωσίαν ἦτον ἡ Ἀποδατία, καὶ πόλεις τῶν Ἀποδατῶν ἦτον αἱ κυριευθεῖσαι, καὶ καθ’ ὅσας παρατηρήσεις ἔκαμα ἐπιχωρίως, ἤμπροσθεν νὰ διαχωρίσω τὰ ὄρια τῆς Ἀποδατίας κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον. Ἀπὸ τὸ στενὸν τῆς Λιδωρικῆς ἀρχόμενοι, εἰς τὸ προχωρήσωμεν ἕως τὴν ἄκραν τῆς ποταμίας τῆς Λιδωρικῆς, ὅπερ ἀντικρύζει τὸ χωρίον Συκιά, καὶ ἐκεῖθεν διὰ μιᾶς γραμμῆς διαρῆσης τὴν σειράν τῆς Κόρακος κατὰ κάθετον, ὡσεὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἄκραν τῆς ἄλλης ποταμίας περὶ τὸ χωρίον Κωσάρετζα, ἐξακολουθήσωμεν ἕως εἰς Βλαχοβένι, σειράν ὄρεος παράλληλον μὲ τὸν Κόρακα καὶ τέμνοντες καὶ αὐτὴν κατὰ κάθετον, ὡς καὶ τὴν προεξηγημένην, προεῖμεν πρὸς δυσμὰς ἕως εἰς τὸ ὄρος Παπαδιά, καὶ ἔπειτα στρέψωμεν πρὸς νότον, ἕως νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν Μόρον ποταμὸν περὶ τὸ χωρίον Βελδίτζενα· ἐκεῖθεν δὲ ἐξακολουθῶντες τὴν ἀνάβασιν τῆς ἰδίας ποταμῆς, φθάσωμεν εἰς τὸ ἴδιον Στενὸν, ἐχηματίσαμεν τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀποδατίας, τῆς ὁποίας αἱ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαι πόλεις εἶναι τὰ ἐρείπια τὰ σωζόμενα ἤδη εἰς τὸ χωρίον Παλαρκάττον, καὶ εἰς ἄλλα μέρη γειτνιάζοντα· τὸ δὲ Αἰγίτιον εἶναι ἀναμφιβόλως τὰ μεγάλα ἐρεί-

πια φρεῖς καὶ πόλεως, τὰ ὁποῖα εὕρισκονται εἰς Βελέχοβον· διότι ἡ πόλις αὕτη τῶντι κατὰ τὴν περιγραφὴν τῆς Θεκυδίδῃ εὕσκεται εἰς ὑψηλὸν μέρος, φαίνονται οἱ λόφοι οἱ ὑπεράνωθεν αὐτῆς, καὶ ἀπέχει ὀγδοήκοντα στάδια ἀπὸ τὴν θάλασσαν, δηλ. περίπε τέσσαρες ὥρας καὶ μισήν.
Γεώργιος Δινιάν.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΙ ΤΕΧΝΑΙ.

Ἐνάγλυφα ἀνακαλυφθέντα ὑπὸ τῶν Σοφῶν τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον Ἐπιτροπῆς.

Ἔϊναι πολὺς ἤδη καιρὸς ἀφ’ ὅτε αἱ ἐφημερίδες ἔδωκαν πρὸς τὰς ἐπαγγελιομένους τὰς ἐλευθερίας τέχνας καὶ τὰς πεπαιδευμένους τὴν εἰδησιν περὶ τῶν διαφόρων τεμαχίων τῆς γλυπτικῆς, τὰ ὁποῖα οἱ Σοφοὶ τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον Ἐπιτροπῆς ἀνεκάλυψαν εἰς τὰ ἐρείπια ναῶν τινῶν, τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ὑποθέτεν ὅτι εἶναι ὁ τῆς Ὀλυμπίου Διὸς. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι τὰ πολύτιμα ταῦτα λείψανα ἑνὸς τῶν περιφημωτέρων τῆς κόσμου μνημείων συνελέχθησαν διὰ τῆς φροντίδος τῆς στρατηγῆς τῶν κατὰ τὴν Πελοπόννησον στρατευμάτων Σνεϊδέρε, καὶ διὰ Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐδόθησαν δωρεὸν εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἀλλὰ μετὰ τὴν διακοίνωσιν τῶν εἰδήσεων τῶν ἐκείθεν μεγάλης ἀβεβαιότητος περὶ τῆς τύχης τῶν Ὀλυμπιακῶν μαρμάρων. Ἐσυμπεραίνεται μόνον, ὅτι εἰς Βασθῆντα εἰς ἕν πλοῖον τῆς Κυβερνήσεως, ἔπρεπε νὰ εὕρισκονται τεθειμένα εἰς τὸν κατώτατον τῆς πλοῖου τύπον, διὰ τὸν τότε ἐπικρατῶντα μέγαν θόρυβον τῆς προετοιμαζομένης κατὰ τῆς Ἀλγερίας ἐκστρατείας, καὶ ὅτι, ἔτω λησμονημένα, πολλάκις εἶχον διαπλεύσει τὴν Μεσόγειον κινδυνεύοντα νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὰς πολυαεῖς περιπετείας, εἰς τὰς ὁποίας ἵπκονται τὰ πολεμικὰ πλοῖα εἰς τοιαύτας περιστάσεις. Μ’ ὅλον τῆτο αἱ ἀπατησεις τῆς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπεργῆ δὲν ἀπέτυχον τῆς ποθεμένης ἐκ μερὸς τῆς νέας ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπηρεσίας, καὶ μετὰ πολλὰς συνδιαλέξεις καὶ νέας ἀβεβαιότητας, τὰ πρῶτα κιβώτια ἔφθασαν σῶα καὶ ἀελαβῆ εἰς τὰς Παρισίους.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον δίδει ἀνεκτίμητον ἀξίαν εἰς ταῦτα τὰ γλυπτά, τῶν ὁποίων ἡ κυριότης μέλλει μετ’ ὀλίγον νὰ πλετίσῃ τὸ ἡμέτερον Μεσοῖον τῆς Λέβρε, εἶναι τὸ ὅτι δύναται νὰ προσδιορίσῃ τις εἰς αὐτὰ βεβαίαν χρονολογίαν, καὶ ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς νέα ἀφετηρία πρὸς τὴν

μελέτην τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα προόδων τῆς τέχνης ταύτης. Τοῖς τε εἶδες μνημεῖα εἶναι μέχρι τῆδε σπανιώτατα, καὶ ἀπὸ ὀλίγων μόνων χρόνων ἢ Δυτικῆ Ἑυρώπῃ ἔχει ἐξ αὐτῶν τινὰ εἰς τὴν κυριότητά της. Τὰ δὲ μνημεῖα ταῦτα τεθεμελιωμένα κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, κατάγονται ἀπὸ ἑνα τῶν ναῶν τῆς ἐν Σικελίᾳ Σελινῶντος, ἀπὸ τὸν τῆ Πανελληνίᾳ Διὸς τῆς Αἰγίνης, ἀπὸ τὰς ναῖς τῆ Θησέως καὶ τῆ Παρθενῶνος τῶν Ἀθηναίων ἢ ἀπὸ τὸν ναὸν τῆ Ἐπικερῆς Ἀπόλλωνος τὸν ἐν Φιγαλίᾳ.

Τὰ μάρμαρα τῆ ναῖ τῆ Θησέως εἶναι ἀκόμη εἰς τὸν τόπον των, ἀλλὰ πολλὰ κολοβαμένα. Ἀπὸ τὰ τῆ Παρθενῶνος ὀλιγώτατα ἐσώθησαν ἀπὸ τὰς βόμβας τῶν Βενετῶν, καὶ ἀπὸ τὴν σφύραν τῆ Ἐλγίνης. Τὰ λοιπὰ εὐρίσκονται εἰς τὸ Βρετανικὸν Μυσεῖον τῆ Λονδίνης ὅμῃ μὲ ὅσα εὐρέθησαν εἰς τὰς ἀνασκάφεις τῆς Φιγαλίας. Δύο τεμάχια τῆ Παρθενῶνος μᾶς ἔμεναν ἀπὸ τὸ Μυσεῖον τῆ Κ. Χοϊσεύλε Γεφφερίς, τῆ ὁποῖε ὁ ἀπερίσκεπτος ζήλος διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν τεμαχίων τέτων ἔχε δώσει τὸ παράδειγμα εἰς τὸν βανδαλισμὸν τῆ Ἐλγίνης. Τὰ μετώπια τῆς Σελινῶντος ἀνήκουσιν εἰς τὸ Πανδιδασκῆριον τῆ Πανόρμου· τὰ δὲ εἰδώλια τῶν προμετωπίων τῆς Αἰγίνης εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Βαυαρίας. Εὐκατάληπτον εἶναι ἄρα, πόσον ἡ ἀπόκτησις τῶν τεμαχίων, ὅσον ὀλιγάρημα ἢ ἂν ἤθελεν εἶναι, ναῖ, οἶος εἶναι ὁ τῆ Ὀλυμπίᾳ Διὸς, ἀναγκαῖοι εἰς τὸ Μυσεῖον μας, τὸ ὁποῖον ἤλαττετο τόσον κατὰ τὸ ἀξιολογώτερον μέρος τῆς παλαιᾶς ἀγαλματοποιίας ἀπὸ τὸ τῆ Λονδίνης, ἢ αὐτῆ ἀκόμη τῆ Μοναχίς.

Ὁ Πausanias μᾶς ἄφησε περιγραφὴν τῶν ἀναγλύφων, τὰ ὁποῖα ἐσόλιζον τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τῆ ναῖ τῆ Διὸς, ἀρκετὰ λεπτομερῆ, ὥστε νὰ γνωρίσωμεν τὴν σήμερον τὰ ἀντικείμενα τῶν τεμαχίων, τὰ ὁποῖα ἀνεκαλύφθησαν ὑπὸ τῶν Σοφῶν Γάλλων, ἢ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατεῖχον ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς. Ἀναφέρονται ὅλα ταῦτα εἰς τὰ ἄθλα τῆ Ἡρακλέως, ἅτινα κατὰ τὸν ἀρχαῖον τῆτον περιηγητὴν ἐσόλιζον τὴν κορωνίδα τῆ Δυσιατηρίδης τῆ ναῖ, ἐπάνωθεν τῶν πυλῶν τῆ προνάξ ἢ τῆ ὀπισθοδόμου, κατὰ διάθεσιν ἀνάλογον τῶν εὐρισκομένων εἰς τὸν ναὸν τῆ Θησέως. Τῶ ὄντι κατὰ τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν τῶν δύο μερῶν τῆς οἰκοδομῆς οἱ Κ. Βλουέτος καὶ Δεβῶ ἐξηκολύθησαν τὰς ἀνασκαφὰς των, καὶ εἰς τὴν αὐτὴν χρόνον θέσιν μὲ τὴν προσδιορισθεμένην παρὰ τῆ Πausanias εὐρέθη ἕκαστον τῶν τεμαχίων αὐτῶν.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ λείψανα εἶναι ὀλίγη λόγος ἀξία, ὥστε νὰ τὰ προσδιορίσωμεν τὴν σήμερον ἐριστικῶς, ὡς ἀνήκοντα χωρὶς ἀμφιβολίαν εἰς ἀντικείμενα, τῶν ὁποίων δὲν εὐρέθησαν ἴχνη βέβαια, ἢ πιθανά. Σῶζεται ἐν

μέρος τῆ Ἐρυμανθίης κάπρη, καὶ λέγεται μάλιστα ὅτι τὸ τεμάχιον τῆ το καθυπεβλήθην εἰς τὴν ἐξέτασιν τῆ Πανεπιστημίου ἐν μιᾷ τῶν τελευταίων τε συνεδριάσεων, διήγειρε ζυρεάν τινα συζήτησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔλαθον μέρος δύο τῶν περιφημοτέρων Φυσιολόγων μας· διότι ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐνόμισεν ὅτι ἀναγνωρίζει ἀγνωστον τι εἶδος εἰς τῆτον τὸ νέον γένος τῶν ὀρυκτῶν. Ὁ Λέων τῆς Νεμέας εἶναι χρόνον ὀλίγηρος. Ἀπὸ δὲ τὸ ἀγαλμα τῆ Ἡρακλέως δὲν ἔμενε παρὰ τὸ ἐν ποδῶριον, τὸ ὁποῖον διεσκέλει τὸ πτώμα τῆ Λέοντος, καὶ ἐν μέρος τῆς ἐτέρας κνήμης.

Ἡ σύνοψις ἐξ ἑναντίας ἢ περιέχουσα τὸν Ἡρακλέα ὅμῃ μὲ τὸν ταῦρον τῆς Κνωσσῆ εἶναι χρόνον ἀνεργία. Τῆτον τὸ τεχνεργήμα, τῆ ὁποῖε ἢ σύνθεσις ἐπαυελήθη συχνάκις, εἶναι κατεργασμένον εἰς τὸ πρωτότυπον μὲ θαυμασίαν σεβείτητα καὶ κίνησιν. Τὸ ἀξιολογώτερον τεμάχιον, ὅμῃ μὲ τὴν εἰρημένην σύνοψιν, εἶναι ἢ Ἀθηναῖα καθημένη ἐπὶ ἀποτόμῃ πέτρας εἰς θέσιν χαριεστάτην καὶ πάντῃ καρυφανῆ. Ἡ Ἀθηναῖα αὐτὴ εἶναι τούτῳ μᾶλλον προσοχῆς ἀξία, καθ' ὅσον ὁ Πausanias δὲν τὴν συγκαταριθμῆ μὲ τὰ περιγραφόμενα ἀντικείμενα. Δὲν πρέπει δὲ νὰ μᾶς καταριθμῆ μὲ τὰ περιγραφόμενα ἀντικείμενα. Δὲν πρέπει δὲ νὰ μᾶς προξενῆθη θαυμασμὸν ἔτε τὸ ὅτι εὐρίσκονται πλησίον τῆ Ἡρακλέως, ἐπειδὴ ἔτος εἶναι ὁ Ἡρας, τὸν ὁποῖον ὑπερασπίζετο. Κεμένη ἀναμφιδόλως ὑπεράνω τῶν πυλῶν, καὶ εἰς τὸ κέντρον τῆς συνθέσεως ἐρησιμειυεν ὡς δεσμὸς εἰς διάφορα ἐπεσόδια, τὰ ὁποῖα προέκυπτον δεξιόθεν καὶ ἀριστεροῦθεν τῆς εἰσόδου. Γενεῖσθα κεφαλή τῆ Ἡρακλέως, κεχωρισμένη ἀπὸ τὴν σύνοψιν, τῆς ὁποῖας ἐχημάτιζε μέρος, ἀλλ' ὀλοκλήρως ἀβλαβῆς διατηρηθεῖσα, εἶναι μετὰ τὰ δύο ἔργα, περὶ τῶν ὁποίων ὠμιλήσαμεν, τὸ τεμάχιον τὸ πλέον ἀξίον προσοχῆς.

Ὁ τρόπος τῆς γλυφῆς τῶν ἔργων τέτων εἶναι μεγάλης παρατηρήσεως ἀξίος, καὶ δὲν ὁμοιάζει μὲ καμμίαν τῶν μέχρι τῆς σήμερον ἐγνωσμένων μνημείων. Ὁ Πausanias, ὅστις φανεροῦναι τὰ ὀνόματα τῶν τεχνιτῶν, εἰς τὰς ὁποῖας ἀπενέμετο ἢ γλυφῆ τῶν προμετωπίων, δὲν λέγει παντάπασι εἰς ποῖον τεχνίτην ἀνήκον τὰ ἄθλα τῆ Ἡρακλέως. Γίγνωσκον δὲ τὸ ὁποῖον κάνεις δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῆ, εἶναι ὁ χαρακτήρ τῆ ἀρχαῖσμι, ὅστις εὐρίσκεται εἰς ὅλας χρόνον τὰς λεπτομερείας τῶν διαφορῶν τέτων συνθέσεων. Ὅθεν ἢ οἰκοδομῆ τῆ ναῖ τῆ Διὸς εἶναι, ἂν ὄχι νεωτέρα, τῆ λάχιον σύγχρονος τῆ ἐν Ἀθήναις ναῖ τῆ Θησέως, ἢ μ' ὅλον τῆτον εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην οἰκοδομὴν τὰ γλυπτὰ ἔχουσι χαρακτήρας ζωηροτέρας φιλοκαλίας καὶ πλέον ἐμφυχωμένης, ἢ τρόπον τινὰ μεταγενεστέρας ἀπὸ τὴν εἰς τὰ μάρμαρα τῆς Ὀλυμπίας· ὥστε ἐκ τῆς συγκρίσεως ταύτης ἐξάγεται νέα τις ἀπίδειξις τῆς ὑπεροχῆς τῆ Ἀθηναῖκῆ

Σχολεία, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ γλυπτικὴ εἶχε φθάσει εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τῆς τελειοποιήσεώς της.

Τὰ εἰδῶλα τῆς Ὀλυμπίας παριστῶσι προσέτι πολλὰς ἀξιολόγους ιδιότητας. Αἱ κόμαι καὶ τὰ γένηα παρίστανται πάντοτε παχυλῶς ἢ χωρὶς τινὰ λεπτομέρειαν, καὶ ἡ ζωγραφία ἐπρεπε νὰ τελειῶν ἐκείνο, τὸ ὅποιον ἀφινεν ἀτελὲς ὁ ἀγαλματοποιὸς εἰς τὸ μέρος τῆτο. Εὐρίσκονται προσέτι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σποράδην ἐπὶ τῶν εἰκόνων, καὶ εἰς μέρη, ὅπερ δὲν ἠδύνατο νὰ φθάσῃ τὸ βλέμμα, ὅπῃ κυλινδρικά, αἵτινες φαίνονται ὅτι ἦσαν προσδιωρισμένα νὰ δέχωνται ἤλως ἢ χαράκρια (ἰδόντια), τῶν ὁποίων εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ νοήσωμεν σήμερον τὴν χρῆσιν. Κατὰ πρῶτον ἐνόμισαν ὅτι αἱ ὅπῃ αὐτὰ ἐχρησίμευον εἰς τὸ νὰ προσαρμόζονται κόμαι, περικεφαλαίαι, ὅπλα, ἢ ἐνδύματα ὀρειχάλκινα. Ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι πολλὰ τῶν ὁπῶν τῆτων εἶναι ἀνοιγμένα εἰς μέρη, ὅπερ καμμία τῶν εἰκασιῶν τῆτων δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Δὲν θέλομεν τελειῶσαι τὸ ἄρθρον τῆτο, χωρὶς νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ὁποίαν ἀφιδανόμεθα λύπην, ὅτι, ἀπὸ τὸσον καιρὸν ἤδη, καθ' ὃν ἐγενεῖσαν αἱ ἀνασκιαφαὶ τῆς Ὀλυμπίας, ἢ Κυβέρνησις, ἣτις διετήρησε ζεῖατευμα ἐν τῇ Ἑλλάδι, δὲν ἐφρόντισε νὰ τὰς ἐπαναλάβῃ. Ἦτο δὲ εὐκόλον, κατὰ τὸ ψήφισμα τῆς ἐν Ἀργεὶ Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, νὰ ἐξαπλώσῃ τὰς ἐρεῦνας της κατ' ἐκεῖνο τὸ γῆπεδον, πάντῃ σχεδὸν ἀθικτον ἢ πιθανῶς πλεσιώτατον. Περὶ δὲ τῶ νὰ καὶ τῶ Διὸς, ἐκ τῶ ὅτι εὐρέθησαν λείψανα τῆς κορωνίδος τῆς Φυσιασηριε, μ' ὅλην τὴν ὁποίαν ἐπαθε κολύβωσιν τὸ ἐπιλοιπον τῆ μνημείσ, συμπεραίνεται ὅτι δὲν ἠθέλον γένῃ ὀλιγώτερον εὐσοχοῖ αἱ περὶ τῶν εἰκόνων τῆ προμετωπίε ἐρευναί, ἐὰν ἐξηκολοθῆντο τὰ λακκώματα μέχρι τῶ τῶπε, ὅπερ πρέπει νὰ ἐπεσον ἐκεῖνα τὰ εἰδῶλια. Ἐπειδὴ τὸ ὀπισθιὸν προμετώπιον τῶ νὰ καὶ τῶ Διὸς ἦτον ἔργον τῶ Ἀλκαμένεσ.

(Ἐκ τῆς Γαλλικῆς ἐφημερίδος ὁ Χρόνος.)

ΙΣΤΟΡΙΚΑ.

Περὶ τῆς ἐνεσώσεως κατασάσεως τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας (Ἀκολουθία).

Ὅλας τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς εορτασίμους ἡμέρας οἱ Μητροπολίται ὀφείλουσιν νὰ παρίστανται ἐν καιρῷ λειτουργίας εἰς τὸ Πατριαρχεῖον καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἐμδαίνωσιν εἰς τὸ Φυσιασηριον, μετὰ δὲ ταῦτα εἰς ἑτήνην ὄραν πέμπει ὁ Πατριάρχης ἕνα τῶν ἀξιοματικῶν τε καὶ τὲς προσκαλεῖ

πλησίον τε, καὶ ἐξ αὐτῶν λαμβάνει ἕκαστος τὴν προσδιωρισμένην τε θέσιν. Μετὰ τὴν λειτουργίαν μεταβαίνουσιν εἰς τὸ δῶμα τὸ προσδιωρισμένον εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων, καὶ τότε κατὰ τὴν καθεστῶσαν τάξιν ἢ σύνοδος συζητεῖ καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν διαφορῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια εἶναι προσεταγμένα εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

Ἐκάστον μέλος τῆς Συνόδου ἔχει τὲς ὑπαλλήλους τε Μητροπολίτας, καὶ ἐπομένως ἕκαστος Μητροπολίτης ἢ Ἐπίσκοπος, θέλων νὰ κάμῃ ἀναφορὰν τινα εἰς τὴν Σύνοδον, διευθύνεται πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέλος, εἰς τὸ ὅποιον ἰδιαίτερος ὑπόκειται, καὶ τὸ ὅποιον ὀνομάζεται προσάτης τε. Διὰ τῆτε λοιπὸν τῶ μέσε πληροφρεῖται ἡ Σύνοδος περὶ τῶν ἀναφορῶν τῆτων, καὶ διὰ τῶ ἰδίε κοινοποιεῖ μετὰ μακρὰν συζήτησιν τὰς διὰ πλειοψηφίας γενομένας ἀποκρίσεις, ἢ ἀποφάσεις της.

Ἐπειδὴ ὅλας αἱ ὑποθέσεις τῶν κατοίκων τῆς Τερκίας Χριστιανῶν διευθύνονται ἐπὶ πᾶσιν εἰς τὴν Σύνοδον, ὑποχρεῖται αὐτὴ συχνάκις νὰ παρεσιάζῃ ἀναφορὰς καὶ αἰτήσεις εἰς τὴν Πόρταν, διὰ νὰ λαμβάνῃ τὰ φερμάνιά της. Αἱ αἰτήσεις αὐτὰς πρέπει νὰ ἐπιζηρῶνται ἢ εἰς προνόμια τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Χριστιανῶν, ἢ εἰς τὰ παλαιὰ ἔθιμα, ἢ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὴν δικαιοσύνην. Ἡ Πόρτα ποτὲ δὲν ἀρνείται τὴν συγκατάθεσιν της εἰς τὰς αἰτήσεις τῆς Συνόδου. Αἱ ἀναφοραὶ τῆς Συνόδου σφραγιζονται ἐπὶ παρесьα ὄλων τῶν Μελῶν, καὶ πέμπονται εἰς τὴν Πόρταν δι' ἐνὸς ἀξιωματικῶ καλεμένου Καπιχεχαγιά. Ὁ Πατριάρχης ἔχει τὸν τίτλον τῶ Παναγιωτάτε καὶ Δεσπότη, καὶ ἡ ἐπιγραφή της εἶναι ὡς ἀκολουθεῖ: (Δεῖνα) Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Ὑπογράφεται δὲ: Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως.

Ὁ Πατριάρχης λειτουργεῖ τρεῖς φορὰς τὸν χρόνον εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, τὴν πρώτην Κυριακὴν τῶν νηστειῶν καὶ τὴν ἡμέραν τῶ Πάσχα. Ὅλη ἡ Σύνοδος συλλειτουργεῖ μετ' αὐτῶ, καὶ ἐνίοτε ὅλοι οἱ ἄλλοι Πατριάρχαι.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Ἑλλήνων Ἀυτοκρατόρων, διὰ πολιτικὰς αἰτίας οἱ Πατριάρχαι κατεβιάζοντο ὀλίγον καιρὸν μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν. Ἡ πνευματικὴ ἐξουσία εἶδεν μεγάλην ἐπιβρόσιν εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἡ ἀδράνεια τῆς Κυβερνήσεως ἐφοβεῖτο τὰ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα, χωρὶς ὅμως νὰ τολμᾷ νὰ τὸ δείξῃ παρῆρησία.

Ἡ Πόρτα ἀγαπᾷ ἢ ἀκολουθεῖ τὸ παράδειγμα τῶν Ἑλλήνων Ἀυτοκρατόρων εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆτο, καὶ μεταχειρίζεται τρέπες πλαγίως καὶ πολλὰ ἐπιδειξίεσ εἰς τὸ νὰ κατορθώσῃ νὰ λαμβάνῃ εἰς αὐτὸ τὴν συνδρο-

μὴν τῶν Ἑλλήνων. Ἐἶναι πολλαὶ ὁπῶν τὸ νὰ ἀφήσῃ Πατριάρχην διὰ πολὺν καιρὸν εἰς τὴν θέσιν τε. Ἀλλὰ δὲν ἔμπορεῖ τις ν' ἀποσιωπήσῃ, ὅτι οἱ εὐγενεῖς Ἑλλήνες τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡ Σύνοδος ἐνεργῶσι τῷ ἔντι τὴν ἐκθερόντιν, καὶ ἀνταπατάσασιν τῶν Πατριαρχῶν.

Ὅπῳταν ἀποφασισθῇ ἡ ἐκθερόντις τῆ Πατριάρχου, καὶ εἰδοποιηθῇ περὶ τῆς Πόρτας, πέμπει ἕνα Ἀξιωματικόν, ὅςιν εἰδοποιεῖ αὐτὸν περὶ τῆς καθιερούσεώς τε, καὶ τὸν συνοδεύει ἕως εἰς ἕνα τόπον τῆς Ἀσίας πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος ὁ Πατριάρχης ὀφείλει νὰ πέμπῃ εἰς τὴν Σύνοδον τὴν παραίτησίν τε. Τότε ἡ Πόρτα, ἅμα εἰδοποιηθῇ, διατάττει ἀμέσως νὰ περιστοιχισθῇ καὶ φυλάττεται ἀγρόπῳως ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία καὶ τὸ Πατριαρχεῖον ἀπὸ ἀρκετὰ πολυάριθμον σῶμα Γενιτσάρων, καὶ διορίζει συγχρόνως τὴν Σύνοδον καὶ τὸ ἔθνος νὰ ἐκλέξωσι νέον Πατριάρχην. Ἡ ἐκλογή αὕτη γίνεται μὲ μεγάλην τάξιν. Ἡ Πόρτα δέχεται τὴν εἰδήσιν, ὅμῃ μὲ τὴν περὶ ἀκροάσεως αἴτησιν τῆ νέου Πατριάρχου, ἂν εὐρίσκειται εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἢ ἂν εἶναι ἀπὸν, μὲ τὴν αἴτησιν περὶ τῆς συνοδίας καὶ τῆς ἄλλης πεμπῆς, μὲ τὴν ὁποῖαν μέλλει νὰ μετακαλεσθῇ.

Ὁ μέγας Βεζύρης δέχεται τὸν νέον Πατριάρχην, καὶ ἡ παρουσίασις αὕτη εἶναι μεγαλοπρεπής. Περιβάλλει τὸν Πατριάρχην καὶ τὰ μέλη τῆς Συνόδου μὲ λευκὸν ἱμάτιον, ἐσολισμένον μὲ ἀνθη κίτρινον. Ἀμα δ' ἐξέλθῃ ὁ Πατριάρχης ἀπὸ τὴν ἀκρόασιν τῆ Βεζύρη, συνοδευόμενος μὲ τὸν μέγαν Διεργητὰ καὶ τὲς αὐλικές τε κάμνει τὰς ἐπισκέψεις τε εἰς ὅλον τὸ Ὀθωμανικὸν Ὑπεργεῖον. Διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ δὲ ἐπομένως εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἡ Κυβέρνησις διατάττει νὰ τῷ χορηγηθῶσιν ἄλογα πλεσιῶς ἐσολισμένα, καὶ νὰ τῷ γένωσιν αἱ στρατιωτικαὶ τιμαὶ παρὰ τῶν Γενιτσάρων. Ἀμα φθάσῃ εἰς τὴν θύραν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὁ Πατριάρχης, ἀποπέμπει τὲς συνοδεύοντας αὐτὸν Μουσουλμάνους, ἀφίνει τὸ ἱμάτιον, μὲ τὸ ὅποιον τὸν ἐνδυσεν ὁ Βεζύρης, καὶ ἐνθερόνιζεται κανονικῶς μὲ τὰς ἐκκλησιαστικὰς τάξεις καὶ κατὰ τύπος ἀρχαιοτάτης συνθήκης. Ἡ Σύνοδος καὶ τὸ ἔθνος τὸν ἀναγνωρίζουσιν ὡς ἀρχηγόν των.

Ἐκ τῶν τακτικῶν ἐξόδων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ κάμνῃ ὁ Πατριάρχης διὰ τὴν ἐξοικονομήσιν τε καὶ διὰ τὴν περιποίησιν τῶν αὐλικῶν τε, εἶναι ἐπίσης ὑποκείμενος καὶ εἰς ἑπτακτὰ ἐξόδα ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τε. Τὰ ἐξόδα ταῦτα δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπερβαίνωσι τὴν ποσότητα τῶν 40 χιλιάδων Τσερικῶν Γροσίων, ἑκοσι δηλαδή χιλιάδες διὰ τὸ θησαυροφυλάκιον, καὶ εἴκοσι διὰ τὸ Ὀθωμανικὸν Ὑπεργεῖον· ἀλλὰ πρέπει νὰ πληρένη τὸ διπλὸν, καὶ ἐνίοτε πλείυτερον ἀκόμη.

Ἡ Σύνοδος, διὰ ν' ἀποζημιώσῃ κατὰ μέρος τὸν Πατριάρχην δι' αὐτὰ

τὰ ἑπτακτὰ ἐξόδα, ὑποχρεῖται ὅλως τὲς Ἐπιτίψεις νὰ προσφέρωσι πρὸς αὐτὸν δῶρον εἰς ἀργύρια, ὅχι μὲν ὀλιγώτερον τῶν πενήκοντα γροσίων, ὅχι δὲ περισσώτερον τῶν 500. Ὁ Πατριάρχης ὀρίζει ἐπίσης καὶ τὴν ὑπὸ τὴν διοικήσιν τε ἐπαρχίαν. Τὸ δὲ δικαίωμα τῆτο, καθὼς ἀμέσως θέλομεν παραστήσει, δίδει εἰς αὐτὸν μεγάλην χρηματικὴν βοήθειαν, ἂν ἡ ἐπαρχία τε εἶναι πλεσιῶς καὶ ἐκτεταμένη.

Ὡς τόσον τὸ τραπέζι, ἢ τὰ εἰσοδήματα τῆ Πατριάρχου, συνίστανται ἀπὸ τὰ ἐφεξῆς:

1. Ἀπὸ τὸ ἀνήκον εἰς τὸν Πατριάρχην δικαίωμα ὡς εἰς Ἐπίσκοπον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκ τῆς ἐπικυρώσεως ὅλων τῶν διαθηκῶν τῶν Χριστιανῶν Ἑλλήνων, τόσον κατοίκων, καθῶς καὶ ξένων ἀποθηκόντων ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς δικαιοδοσίας τε. Ἡ πράξις τῆς ἐπικυρώσεως δι' ἑκάστην διαθήκην δὲν δύναται ποτὲ νὰ τῷ χορηγησῇ ὀλιγώτερα τῶν 50 Γροσίων, ἔτε περισσώτερα τῶν 100.

2. Ἀπὸ τὸ ἀνήκον εἰς αὐτὸν δικαίωμα τῆ νὰ διανέμῃ τὰς ἐφημερίας, αἵτινες ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς δὲ ἑκάστη ἐφημερία ἀπολαμβάνει ὁ Πατριάρχης 5 ἕως 7 χιλιάδας Γροσίου.

3. Ἀπὸ τὸ δικαίωμα, τὸ ὅποιον ἔχει, νὰ κληρονομῇ ὅλως τὲς μοναχῆς καὶ λοιπῆς ἐκκλησιαστικῆς, οἵτινες ἀποθνήσκουσιν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆ Πατριαρχείας τε, καὶ τῆτο τὸ δικαίωμα τὸ ἔχει χωρὶς περιορισμὸν μὲ ψήφισμα τῆς Κυβερνήσεως. Ἄν δὲ οἱ μοναχοὶ, ἢ ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ ἔχωσι συγγενεῖς, κατὰ χρέος μὲν παραστῇ τὴν κληρονομίαν πρὸς ὄφελός των, αὐτοὶ ὅμως ὁμολογῶν διὰ τῆτο τὴν εὐγνωμοσύνην των.

4. Ἀπὸ τὰ δικαιώματα, τὰ ὅποια ἀπολαμβάνει ἀπὸ τὴν διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης, μ' ὅλον ὅτι αὐτὸς ὡς πρὸς τῆτο δὲν ἔχει προσδιωρισμένον τίποτε. Ὅσοι κερδίζουσιν ἀξιολόγους κρισολογίας, ἢ ἀνακτῶσι μεγάλας ἰδιοκτητίας διὰ τῆς Πατριαρχικῆς ἐξουσίας, προσφέρουσιν εἰς αὐτὸν δῶρα τινά.

5. Ἀπὸ τὰ δικαιώματα τῆς Καγγελαρίας τε.

6. Ἀπὸ δῶρα, τὰ ὅποια προσφέρουσιν εἰς αὐτὸν οἱ Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Μητροπολίται, οἵτινες χειροτονῶνται εἰς χηρεύσας ἐπαρχίας. Ἐκατὸν τῶν δῶρων τῆτων δὲν εἶναι ποτὲ ὀλιγώτερον τῶν χιλίων Γροσίων, ἔτε περισσώτερον τῶν ἑπτὰ χιλιάδων.

7. Ἀπὸ τὰ δῶρα, τὰ ὅποια προσφέρουσιν εἰς αὐτὸν οἱ Μητροπολίται, οἱ ὅποιοι ἔρχονται διὰ ὑποθέσεις εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ὁ καθεὶς ἐξ αὐτῶν δὲν τῷ προσφέρει ὀλιγώτερα τῶν πεντακοσίων, ἔτε περισσότερα τῶν χιλίων Γροσίων.

8. Ἀπὸ τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα τῷ προσφέρουσιν οἱ ξένοι, οἱ περιηγηταί, καὶ οἱ ἔμποροι, οἱ ὁποῖοι πηγαίνουσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

9. Ἀπὸ τὰς ἐπικυρώσεις, τὰς ὁποίας κάμνει, τῶν προνομίων τῶν ὑπὸ τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον Μονασιῶν.

10. Ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα ἕκαστος τῶν Ἐπισκόπων κατὰ χρέος τῷ πέμπει ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν τε.

Ἡ τραπεζα αὕτη χρηθεῖ εἰς τὴν Πατριαρχίαν τὰ μέσα διὰ τὰ ζῆ μὲ τὴν εἰς τὸν βαθμὸν τε απαιτημένην λαμπρότητα, διὰ τὰ κάμνη συνδρομὰς πτωχῶν, διὰ τὰ φυλάττει καὶ διὰ τὴν ἐξωστὴν τε κάποιαν ἐξοικονόμησιν. Μὲ ὅλα ταῦτα ἡ Ἐκκλησία δεχομένη τὴν παραίτησίν τε, τὸν πέμπει καὶ δύο ἢ τρεῖς χιλιάδας Γρόσια.

Τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἐκκλησίας εἰσέρχονται ἀπὸ δύο πηγᾶς· ἡ πρώτη εἶναι κανονικὴ καὶ σταθερὰ, καὶ συνίσταται εἰς τὰς ποσότητας τῶν ἀργυρίων, τὰ ὁποῖα οἱ Ἐπίσκοποι καὶ Μητροπολίται πληρόνεν κατ' ἔτος εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐκκλησίας. Ταῦτα δὲ ἔμπροσθεν τὰ φθάνουσιν εἰς 100,000 Τερικὰ Γρόσια.

Ἡ δευτέρα, ἣτις εἶναι ἔκτακτος, συνίσταται εἰς τὸ ἀργύριον, τὸ ὁποῖον οἱ Ἐπίσκοποι καὶ Μητροπολίται πληρόνουσιν εἰς τὸ ταμεῖον τῆτος, ὅπου ταν χειροτονῶνται καὶ διορίζονται εἰς χηρευσάσ ἐπαρχίας· τῆτος δὲ εἶναι ὀλιγώτερον ἢ περισσότερον ἀναλόγως μὲ τὴν ἔκτασιν καὶ τὰ πλῆθη τῆς ἐπαρχίας. Οἱ εἰς τὰς μικροτέρας καὶ πτωχοτέρας ἐπαρχίας διοριζόμενοι πληρόνεν δέκα χιλιάδας Γρόσια, οἱ δὲ εἰς τὰς μεγαλητέρας καὶ πλεσιωτέρας ἕως διακοσίας χιλιάδας Γρόσια.

Οἱ Μητροπολίται, διὰ τὰ πληρώσωσι τὴν ποσότητα ταύτην, λαμβάνουν δάνεια ἀπὸ τῆς τραπεζίτας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὑποχρεόνεν τὴν ἐπαρχίαν εἰς τὴν πληρωμὴν. Ἡ σύνοδος ἀναγνωρίζει καὶ ἐγγυᾶται διὰ τὸ χρέος τῆτος. Οἱ Ἀρχιερεῖς ἔτσι εἶναι ὑπόχρεοι κατὰ πᾶν ἔτος τὰ ὀλιγοσεύωσι τὸ χρέος τῆς ἐπαρχίας ταν· ἂν ἀποθάνωσιν, ἢ ἐξωθῶσιν πρὶν τῆς καθολικῆς χρεαλυσίας, ἢ σύνοδος ὑποχρεοῖ τῆς διαδόχου ταν.

Τὸ ταμεῖον τῆς Ἐκκλησίας πληροῦναι πάλιν καὶ αὐτὸ εἰς τὸ Βασιλικὸν τῆς Τερικίας Θεσαυροφυλάκιον:

1. Τεσσαράκοντα χιλιάδας γρόσια κατ' ἔτος, ἔτε διὰ τὸ δικαίωμα τῶν διπλωμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα προμηθεύονται οἱ Ἐπίσκοποι καὶ Μητροπολίται, ἔτε διὰ τὸν φόρον, τὸν ὁποῖον οἱ ἀρχιερεῖς ἔτσι ὀφείλουσιν ἰδιαίτερος εἰς τὸν Βασιλέα.

2. Τὸ ταμεῖον τῆτος δίδει προσέτι τὰ ἀναγκαῖα χρήματα, διὰ τὰ

δυναθῆναι τὰ κάμνη ἢ Σύνοδος πλέσιον δῶρον εἰς καθέκατον Ὑπεργὸν τῆς Πόρτας, ὅπου ταν προδιβάξεται εἰς νέον ὑπέργημα.

3. Ὑποφέρει τέλος πάντων ὅλας τὰς καταδρομὰς, εἰς τὰς ὁποίας οἱ Ἐπίσκοποι, οἱ Χριστιανοὶ καὶ ἡ Ἐκκλησία ὑπόκεινται, ὅσακις τὸ Διδάμι παραπονεῖται εἰς τὴν Σύνοδον διὰ τῆς Ἑλλήνας, οἷτινες ἐπαναστατοῦσι καὶ καθοπλίζονται, καὶ εἰς τὸ τέλος μετοικῶσιν ὁμῶς μὲ τὰς οικογενείας ταν εἰς τῆς συνορεύοντας τόπους· καὶ ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν ἢ Πίρτα εὐρίσκειται εἰς πόλεμον μὲ τὰς Χριστιανικὰς δυνάμεις, καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν παύουσιν ἀπὸ τῆς τὰ λαμβάνειν μέρος μὲ ταύτας, αὐτὰ τὰ παράπονα εἶναι συνεχῆ, καὶ ἐπομένως ἡ Σύνοδος διὰ τῶν χρημάτων ἐξίλεοι τὸ Διδάμι.

4. Ἡ διατήρησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πατριαρχεῖς εἶναι τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῶν ἐξόδων τῆς ταμεῖς τῆτος. Μὲ ὅλας τὰς φροντίδας τῆς Συνοδου, καὶ τῆς φρονίμου κανονισμοῦ, τὸ ταμεῖον εἶναι πάντοτε εἰς τὴν πλέον μεγάλην ἔνδειαν, ἐπειδὴ ὑποφέρει ἕως ὑπερβῆνον πολλὰ τὰς δυνάμεις τε.

Τὰ προνόμια τῶν Ἐπισκόπων εὐρίσκονται κατατεταγμένα εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Πόρτας, καὶ δίδονται εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν γεγραμμένα εἰς διπλωμα. Τὰ προνόμια ταῦτα δὲν διαφέρουσιν ἀπ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀπολαμβάνει ὁ Πατριαρχεῖς, εἰμὴ κατ' ὅτι ἔτος εἶναι γνωρισμένος ὡς κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἔθνος, κατ' ὅτι ἔχει ἐξουσίαν τὰ πέμπει τῆς ἐνόχου εἰς τὸ κάτεργον, καὶ εἰς τὴν φυλακὴν, χωρὶς τὰ ζητῆ ἄδειαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ χωρὶς τὰ δίδει λόγον περὶ αὐτῶν, καὶ κατότι κατὰ χάριν αὐτῆς ἀπὸ τῆς πόλεως μένουσιν ἀνοικτὰ τρεῖς ἡμέρας, δηλ. τὴν μεγάλην Πέμπτην, τὴν μεγάλην Παρασκευὴν καὶ τὸ μέγα Σάββατον.

Τὰ εἰς τὰ διπλώματα τῶν Ἐπισκόπων καταγεγραμμένα προνόμια εἶναι τὰ ἐπόμενα:

1. Εἶναι ἐλεύθεροι οἱ Ἐπίσκοποι καὶ ἀνεξάρτητοι κατ' ὅσα ἀφορῶσι τὴν θρησκείαν, καὶ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐπανορθωτικὴν διεύθυνσιν τῶν Ἑλληνικῶν ὑποθέσεων.

2. Ὑπερασπίζονται καὶ προφυλάττει τὰ δικαίωματα, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἔχει παραχωρημένα εἰς τῆς Ἑλλήνας, χωρὶς τὰ ἔμπροσθεν ἢ τοπικὴ Διοίκησις τὰ ἐμποδίσῃ παντάπασιν.

3. Δὲν πληρόνεται μήτε δικαίωματα, μήτε φόρος, μήτε τελωνία, μήτε ἄλλο τι ὁποιοῦνδήποτε τοῖτον, τόσον διὰ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἀγρῶν ταν, καθὼς καὶ διὰ πᾶν ὅτι λαμβάνειν εἰς πρᾶγμα ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας ταν.

4. Ἐχεν εἰς τὴν Μητροπόλιν ταν φυλακὴν διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, καὶ ἐκεῖ τῆλλονται καὶ ἐκεῖνοι ἐξ αὐτῶν ἀκόμη, τῆς ὁποίας ὀφείλει τὰ παθεῖν ἢ Κυβέρνησις.

5. Ἐχεν ἐξουσίαν νὰ σορίζωνται μὲ τὴν ἰδίαν μεγαλοπρέπειαν, ἢ νὰ παρεσιάζωνται μὲ ὁμοίαν αὐλικῶν συνοδίαν, ὡς ἢ οἱ Μεγιστῶνες τῆ Βασιλείας, πρῶγμα τὸ ὁποῖον εἰς τὴν Τερκίαν εἶναι ἀπηγορευμένον διὰ πάντα ἄλλον.

6. Δὲν ἐμπροῆν μῆτε νὰ κριθῶσι, μῆτε νὰ προσκαλεθῶσιν εἰς καμίαιαν τοπικὴν Ἀρχὴν μόνον τὸ Διῶνι τῆ Σελτάνης ἔχει τὸ δικαίωμα τῆτο.

(Ἀκολουθεῖ.)

Σύντομος Ἱστορία τῶν ἐφευρέσεων

καὶ ἀνακαλύψεων.

Ἄρθρον Γ'.

Ταχυγραφία.

Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἀντιγράφονται ταχέως, συντόμως, καὶ εἰς μικρὸν τόπος διάστημα λόγοι ἢ ὁμιλίαι. Ἄν ἢ ἡ ἐφεύρεσις τῶν γραμμάτων παρέπεμψεν εἰς τὰς προξωτέρω γενεὰς τὰ μνημεῖα τῆς ἀνθρωπίνης σοφίας, πόσαι ἐκφωνήσεις, πόσα πατριωτισμῶ καὶ ἠθικῆς μαθήματα ἤθελον μένει κεκαλυμμένα εἰς βαθέα σκότη, ἀν ἡ ταχυγραφία δὲν τὰ διέσωζεν; Ὁ ἐνεργητικὸς τῆ ἀνθρώπου νῆς δὲν ὑπέφερε νὰ ζεῖται τὸς καρπὸς τῆ πνεύματος· ἀλλ' ἀνεξάντλητος εἰς ἐπινοίας, ἐφεύρε τὸν ἐπωφελεῖ τῆτον τρόπον διὰ νὰ τὸς μεταδώσῃ ἀφάρτες εἰς τὸς μεταγενεστέρους.

Τινὲς νομίζουσι ὅτι ἡ ταχυγραφία ὑπῆρχεν ἀνεκαθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ θεωροῦν τὰ ἱερογλυφικά ὡς τὰ σημεῖα αὐτῆς τῆς μεθόδου. Αὐτὰ ὅμως ἐχρησίμευον κυρίως ὡς σύμβολα, τὰ ὁποῖα μὲ εἰκόνας ἰδιότητων φυσικῶν παρέστρανον τὰ ἠθικά ὄντα, ἢ ὡς μουσικογραφία, ὑπὸ τὸ κάλυμμα τῆς ὁποίας διατηροῦντο κεκρυμμένα θερησκείας, ἰατρικῆς ἢ ἠθικῆς παραγγέλματα. Διότι ἡ ἱερατικὴ τυραννία εὐηρεσῆτο νὰ κρατῆ τὸν λαὸν εἰς τὰ σκότη τῆς ἀμαθείας, ἀποταμιεύουσα εἰς ἑαυτὴν πᾶσαν γνῶσιν καὶ πᾶσαν ἀφέλειαν.

Ἀλλ' ἡ Ἑλλάς, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ κρηπίς τῆς σοφίας, εἶδε πρώτη, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆ Λαερτίου, ταχυγράφου καὶ ξενογράφου, μάλιστα ὁ Πλάταρχος ὁμιλεῖ περὶ τῶν σημείων, διὰ τῶν ὁποίων ὁ εὐφραδέστατος Ξενοφῶν ἀντέγραφε τὰ βράνια τῆ διδασκαλίας τῆ ἀποφθέγματα.

Εἰς δὲ τὴν Ῥώμην ἡ ξενογραφία δὲν εἶχε γινώσκῃ, εἰμὴ ἐπὶ τῆς λαμπρῆς Ὑπατίας τῆ Κικέρωνος. Τύβρων ὁ ἀπελευθερὸς τῆ ἐπιθυμῶν νὰ φυλάξῃ τὰ ἀριεργήματα τῆ πατρὸς τῆς πατρίδος, τὰ ἀφορῶντα τὴν

πολυθρύλλητον τῆ Κατιλίνα συνωμοσίαν, ἐπρόσθεξε πρῶτος εἰς τῆτο τὸ μέσον· μ' ἔλον ὅτι Πευῦλος ὁ Διάκονος, τὴν μὲν τιμὴν τῆς ἐφευρέσεως τῶν 1100 σημεῖων τῆς Ῥωμαϊκῆς ταχυγραφίας ἀπονέμει εἰς τὸν Ἐννιον, ἢ μόνην τὴν τελειοποίησιν τῆς εἰς τὸν Τύβωνα.

Τὸς μετερχομένους τὴν τέχνην ταύτην ἐκάλεν μετὰ ταῦτα Κερσῶρες (ταχυδρόμοι). Ἀλλ' ὅταν ὁ Χριστιανισμὸς ἐξέτεινε τὰς εὐεργεσίας τῆ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην, ἀνομάσθησαν καὶ Νοτάριοι (μνήμονες), τῶν ἑποίων ἐπάγγελμα ἦτο νὰ ἀντιγράφουσι τὰς ὁμιλίαις, διὰ τῶν ὁποίων οἱ Ἐπίσκοποι καὶ οἱ Ἱερκερκευκὲς ἐρμηνεύουσι τὰς ὑψηλὰς τῆ Εὐαγγελίης ἀληθείας, ὡς ἢ οἱ Ῥαββῖνοι μετεχειρίσθησαν ἐν εἶδος βραχυγραφίας, ἀντιτόμοι δι' ἐνὸς μόνου συμφῶντος λέξιν ὁλόκληρον.

Σαμεὴλ Γάιλωρ πολίτης Ἀγγλος ἀφελήθη ἀπὸ τὰ 1100 τῶν Ῥωμαίων σημείων, καὶ κατεσάθη περίφημος εἰς τὴν ξενογραφίαν (1). Ὁ δὲ Γάλλος Θ. Βερτὲν μεθήρημοσεν αὐτὴν εἰς τὴν γλῶσσάν τε συντέμων καὶ βραχύνων τὰς λέξεις.

Ἡ τελειοποίησις ἑμῶς καὶ ἡ διάδοσις αὐτῆς τῆς μεθόδου χρεωσῆται κυρίως εἰς τὸς ἐφημεριδογράφους· διότι δι' αὐτῆς καὶ μόνου δύνανται νὰ δημοσιεύουσι ἀπαραλλάκτως τὸ κείμενον τῶν Ῥητορικῶν ὁμιλιῶν τῶν ἐκφωρημένων εἰς τὰς νομοθετικὰς συνελεύσεις.

Ἀλλ' αὕτη θέλει τελειοποιηθῆ ἔτι μάλλον ἀπὸ τὸς Ἑλληνας, ὡς πατρικῆ των κληρονομία, ὅταν νόμιμοι ἢ φιλελεύθεροι Βελοὶ συγκροτημένοι ἀπὸ ἀξίους Ἀντιπροσώπους, ἐξασκῆσωσι τὴν ἐπιδεξιότητα τῶν γραμματέων ἢ ἡ ταχυγραφία, ἥτις διεφύλαξε τὰ ἀρίστα ἀπομνημονεύματα τῆ θειοτάτου ἀνδρός, ὅς τις κατέβασεν ἀπὸ τῆς Οὐρανὸς τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν ἀπέθανε, θέλει χρησιμεύσει εἰς διατήρησιν τῶν Ῥητορικῶν ἀριεργημάτων τῶν μελλόντων Δημοδενῶν, Αἰσχινῶν, καὶ Ἰσοκρατῶν, οἵτινες ὑπερασπιζόμενοι τὰ δικαιώματα τῆς πατρίδος των μετ' ἐπινοίας θέλουν λάμψει, ὡς ἐκεῖνοι, εἰς τὴν ἀπειρον ἑκτασιν τῶν αἰώνων. Τ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ.

Προφυλακτικὸν διὰ τὸν Τυφλοπόντικα.

Ὅλοι ἐξείρουν πίσιν βλάβην προξενῶν αὐτὰ τὰ ζῶα εἰς τὸς κήπους, ὅτε φθάσεν νὰ ἔμβον, ἀνακατόνοντα ἀκαταπαύτως τὸ χῶμα, ἢ σκε-

(1) Οἱ Ἄγγλοι Ουέλκιν, Σέλταν καὶ Ουέλκινς, συνῆραν ἐκτεταμένως περὶ ταχυγραφίας.

πάζοντα με αὐτὸ τὰ φυτά. Μ' ὅλον τῆτο μία σκλήρις σκέρδε εἶνα ἀρκετὴ νὰ τὰ ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὸ μέρος ὅπε ὑποσκάπτειν. Τὸ σκέρδεο πρέπει νὰ βαλθῇ εἰς τὴν τελευταίαν τρύπαντων.

Εὐκόλη καὶ ταχθεα κατασκευὴ βετύρε.

Ὅλοι δὲν ἔχεν, ἢ δὲν εὐρίσκον ἐπίτηδες μηχανὰς διὰ τὴν κατασκευὴν τῶ βετύρε· μερικοὶ μ' ὅλον τῆτο ἐπιθυμῶν νὰ τὸ Φάγην νωπὸν. Ἄς εἰ-
λαν λοιπὸν γάλα εἰς μίαν γαράφαν, τὴν ἴποιαν δὲν πρέπει νὰ γεμίσειν,
ἀς τὴν σμπώσεν καλά, καὶ ἀς τὴν ταράξεν με εἶαν ἐν τέταρτον ἄρας. Ἡ
γαράφα πρέπει νὰ ἔχη λαμὸν ἀνικτὸν, διὰ νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἐβγάλη
εὐκόλως τὸ βέτυρον. Εἰς Γερμανίς λέγει, ὅτι ἀν' εἰρήνη τις εἶνα κομμάτι
μέταλλον εἰς τὸ γάλα, τὸ βέτυρον γίνεται ὀγληγορώτερα· τὴν δοκιμὴν ὁ-
μως αὐτὴν δὲν ἔκαμα.

Γ. Παλαολόγος.

ΓΛΩΣΣΟΓΡΑΦΙΑ.

ΚΡΕΜΑ'ΔΑ. Ἐκτὸς τῆς καταδικῆς λέγεται καὶ ἄνθρωπος ὁ ἀξίος αὐ-
τῆς τῆς τιμωρίας, ὡς τὸ Ἑλληνικὸν ὄλεθρος.

ΚΡΟΥ'ΕΙ. Ἐκτὸς τῶν γνωσῶν σημασιῶν λέγεται καὶ ΚΡΟΥ'ΕΙ ὁ ἥλιος, ἀν-
τις ἀνατέλλει, ἐξ ἧ καὶ σύνθετον ὄνομα ἩΛΙΟ'ΚΡΟΥΣΙΣ σημαῖον τὴν ἐ-
ποχὴν τῆς ἀνατολῆς τῆς ἡλίου.

ΚΟΥ'ΒΕΛΟΣ (ὁ). Ἀγγεῖον μεγάλου μεγέθους, εἰς τὸ ὅποιον ἀποθέσει
σπαρτὰ, χωρὶς νὰ σημαῖν μέτρον τι ὡς τὸ κέβελι, τὸ ὅποιον εἰς μέρη
τινὰ ἐμφαίνει τὸ ἡμισυ τῆ κοιλῆ, καὶ εἰς ἄλλα περισσότερον ἀπὸ τὸ κοιλόν.

ΚΕΡΑ'ΝΗ (ἡ). Τὸ μέρος τῆς οἰκίας τῆ μεταξὺ τῶν φατωμάτων καὶ
τῆς ζέγης· συνηθέτερον δὲ λέγεται διὰ τὰς χωρικοῦς οἰκίας.

ΚΟΜΠΟ'ΝΩ. Ἐκτὸς τῆς σημασίας τῆ ἀπατῶ, τὸ ὅποιον ἐσημείωσεν
ὁ Κ. Κοραῆς εἰς τὸν Β. τόμ. τῶν ἀτάκτων, καὶ τῆ ἐμβάζω τὰ κομπία τῆ
ἐνδύματος, ἔχει εἰς διάφορα μέρη τῆς στερεῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλην σημα-
σίαν. Τὴν ἀνοιξιν, ὅταν ἀρχινῶν νὰ λαλήσεν οἱ κῆκκοι, αἱ τρυγόνες καὶ
τὰ ἀηδόνια, λαμβάνειν φροντίδα αἱ γυναῖκες νὰ τρώγην ἀπὸ μίαν ἐξικαν
ψωμὶ τὸ πρῶν, διὰ νὰ μὴν ἀκῆσεν τὸ λάλημα ὅλως διόλε νησικαί, ἐπει-
δὴ τότε, λέγουν, ὅτι ταῖς ἐκόμπωσεν ἡ τρυγὸνα ἢ ὁ κῆκκος, τὸ ὅποιον ἔ-
χεν κακὸν οἶωνὸν διὰ τὸ ἀρχόμενον ἔτος· διὸ καὶ παροιμία: "Τρυγονίτσας
κόμπωμα, τριῶν χρόνων σκόνταμα".

Διόρθωσις. — Φύλλ. Ἰανουάριος. Ἀρ. 2, Σελ. 24, Στίχ. 23. Γρ.
"διότι". Καὶ Στίχ. 3 κάτωθεν, Γρ. Ρενοδία.

ΑΘΗΝΑ,

ΗΤΟΙ

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ, ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΚΑΙ ΠΕΡΙ

ΕΦΕΥΡΕΣΕΩΝ.

Αριθ. 2.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1831.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ.

Δὲν μένει παρὰ νὰ ἀναφέρωμεν περὶ Εὐρυτάνων, Κερίτων, Θεσιέων καὶ
Ἀγραίων κατοικόντων ἐντεῦθεν τῆ Ἀχελώε, διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὴν
περιγραφὴν ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἔθνων τῆς Αἰτωλίας.

Οἱ Εὐρυτᾶνες ὅτι ἦτον ἔθνος Αἰτωλικὸν βεβαιῆται ἀπὸ τὸν Στράβωνα
Βιβ. Ι. Κεφ. Β'. §. 5. καὶ Κεφ. Γ'. §. 6, ὅπε ἀπαριθμῶν τὰ ἔθνη τῆς Αἰτω-
λίας, ὡς προανεφέραμεν, μένει ἤδη νὰ ἀποδείξωμεν καὶ εἰς ποῖον μέ-
ρος τῆς Αἰτωλίας ἐκατοικῶσαν. Ἀπὸ τὴν φράσιν τῆ Θεκυδίδου Ξυγ. Γ.
"Ἐπιχειρεῖν δ' ἐκέλευον πρῶτον μὲν Ἀποδάτοις, ἔπειτα δ' Ὀφιονεῦσι, καὶ
μετὰ τέττες Εὐρυτάσι (ὅπερ μέγισον μέρος ἐστὶ τῶν Αἰτωλῶν, ἀγνωσ-
τατοὶ δὲ γλῶσσαν καὶ ὠμοφάγοι εἰσιν, ὡς λέγονται)· τέτων γὰρ ληφθέν-
των, βραδίας καὶ τάλλα προχωρήσειν", φαίνεται, ὅτι ἐκατοικῶσαν μετὰ
τῆς Ὀφιονεῖς, ἔχοντες ἠθὴ ἀγροικα ὡς κάτοικοι ὄρεων μερῶν, καὶ μα-
κρὰν κείμενοι τῶν παραλίαν, ἀλλ' ἐνταυτῶ πολυπληθεῖς, καὶ ἀποτελεῖν-
τες τὸ μέγισον μέρος τῶν Αἰτωλῶν· ὡσε ἀφ' ἧ διαρίσαμεν τὰ ὄρια τῶν
Ἀποδάτων, ὅτι ἐφθانون ἕως τὴν σειρὰν τῆ ὄρεσ Παπαδιά, καὶ τῶν Ὀ-
φιονεῶν, ὅτι ἐξετείνοντο ἕως εἰς τὰ Βλαχοχάγια Κραβάρε, Παλέκοβαις,
εὐκόλα ἡμπορέμεν νὰ εὐραμεν τὰ ὄρια τῶν Εὐρυτάνων, εἰὰν παρατηρή-
σωμεν τὴν φυσικὴν θέσιν τῶν ὄρεων αὐτῶν τῶν μερῶν. Ἀπὸ τὸ μέρος τῆς
Οἴτης ἐπὶ ὀνομάζεται Σαραντενα χωρίζεται κλάδος προβαίνων πρὸς τὸ
δυτικόν, καὶ σχηματίζων σειρὰν, ἣτις ἐκτείνεται μέχρι τῆ Ἀχε-
λώε, λαμβάνουσα κατὰ τόπεσ διάφορα ὀνόματα, οἷον Ὑψηλὸς Σταυρὸς,
Κοκορέγια, Ἀραποκέφαλα καὶ ἄλλα. Αὕτη ἡσειρὰ, ἣν ἴποιαν τινὲς ὀνο-
μάζεσι Παναιτωλικὸν, νομίζω, ὅτι ἐχώριζε τῆς Εὐρυτᾶνας ἀπὸ τῆς

Ὀφινεῖς, Ἀποδάτας, καὶ Κρηῆτας παρατεταμένους πρὸς τὸ νότιον αὐτῶν ἢ δὲ σειρά τῆς Οἴτης ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ὀξυῆς ἕως τὸ Βελῆχι τὲς ἐχώριζε πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ τὴν κοιλάδα τὴν περιέχουσαν τὴν κάμπου Νεαπάτρας, ὅπως ἐκατοικῶσαν οἱ Αἰνιᾶνες· πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος ἐξετείνοντο ἕως τὸν Ἀχελῶον, καὶ τὸ πρὸς βορρᾶν ὄριον αὐτῶν ἦτον κλάδος τῆς ὑψηλῆς ὄρους Βελῆχισ, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ῥέει ὁ μικρὸς ποταμὸς Μέργδοβα, ὅσις ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν χωρίων τῶν Ἀγραύφων, γειτνιαζόντων εἰς τὴν ἐπαρχίαν Νεαπάτρας, χύνεται εἰς τὸν Ἀχελῶον. Αὕτη ἡ περιχώρησις, ἢ σχηματίζουσα σήμερον ὅλην σχεδὸν τὴν ἐπαρχίαν Καρπενησίς, ἦτον ἡ κατοικία τῶν παλαιῶν Εὐρυτᾶνων.

Πολλὰ καὶ διάφοροι γνώμαι εὐρίσκονται περὶ τῆς καταγωγῆς καὶ διαμονῆς τῶν Κρητῶν εἰς τὰς Γεωγραφίας καὶ ἄλλας Ἰσορικίας. Οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι ἐκατοικῶσαν εἰς τὴν ὀμαλὴν γῆν τῆς Πλευρωνίας καὶ Καλυδωνίας, καὶ ἐλθὼν ὁ Αἰτωλὸς ὁ υἱὸς τῆς Ἐνδυμῖανος ἀπὸ τὰς ὄχθας τῆς Ἀλφειῆς, τὲς ἐδίωξεν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν, καὶ ἔδωκε τὸ ὄνομα τῆς εἰς τὴν ἐξουσιασθεῖσαν γῆν, μετονομάσας αὐτὴν Αἰτωλίαν· ἄλλοι λέγουσιν, ὅτι ἐκατοικῶσαν εἰς τὴν Χαλκίδα τῆς Εὐβοίας, καὶ πλεμῆσαντες πολλὰς περὶ τῆς Ληλάντης Πεδίς, ἐδιώχθησαν ἐκεῖθεν, καὶ κατοίκησαν εἰς τὰ περὶ Πλευρῶνα χωρία· κατ' ἄλλους πάλιν ἐκατοικῶσαν τὴν Πλευρωνίαν, ἣτις ὀνομάζετο καὶ Κρηῆτις, καὶ ἐλθόντες οἱ Αἰολεῖς, τὲς ἐδίωξαν· ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, ἢ περὶ τὴν Πλευρωνίαν καὶ Καλυδῶνα γῆ ἐφύλαξε τὸ ὄνομα Κρηῆτις, καὶ φαίνεται ἀπὸ τὴν Στράβωνα εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς ἀρχῆς καὶ παράδοσιν τῆς Εὐφύης ποταμῆ· «ῥεῖ δὲ (ὁ Εὐφύης) (λέγει· βιβ. Ι. κεφ. Β. §. 5.) ἐδὴ τῆς Κρητικῆς κατ' ἀρχαίαν, ἣτις ἐστὶν ἢ αὐτὴ τῆ Πλευρωνία». Αὐτὸ τὸ ὄνομα φυλάττεται καὶ σήμερον μετὰ τὴν προδῆκην τῆς Ἀπὸ προθέσεως, καὶ ἢ μὲν ἐπαρχία ὀνομάζεται Ἀπόκερον, οἱ δὲ κάτοικοι Ἀποκερηῖται, συνορεύοντες ἐκ τῆς πρὸς ἀνατολὰς μέρος μετὰ τὰς ἐπαρχίας Βενέτικης καὶ Κραβάρης, πρὸς νότον καὶ δυσμὰς μετὰ τὰς ἐπαρχίας Ζυγῆ καὶ Βλοχῆ, καὶ πρὸς βορρᾶν ἔχοντες τὴν σειράν τῆς Πανατωλικῆς ὄρους, πέραν τῆς ὁποίας κεῖται ἡ ἐπαρχία τῆς Καρπενησίς.

Οἱ Κρηῆτες ἔτσι ἔλαβαν καὶ τὸ ὄνομα Θεσιῆς ἀπὸ τὸν Θεσίον ἀρχόντα τῆς Πλευρωνίας, καὶ ἀρχηγὸν τῶν Κρητῶν κατὰ τὸν Στράβωνα, τῆς ὁποῖα οἱ υἱοὶ Θεσιάδα ἐπολέμησαν μετὰ τὸν γαμβρὸν αὐτῶν Οἰνέα καὶ τὸν υἱὸν τῆς Μελέαγρον, κατὰ μὲν τὸν Ὅμηρον, διὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ δέμα τῆς Καλυδωνίης χεῖρας, τὸ πιθανώτερον δὲ, διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς εὐφορωτάτης γῆς τῆς Πλευρῶνος καὶ Καλυδῶνος.

Περὶ τῶν Ἀγραύφων δὲν ἔχομεν νὰ ὀμιλήσωμεν, εἰμὴ δι' ὅσον μέρος τῆς

Ἀγραύδος εὐρίσκεται εἰς τὴν Αἰτωλίαν, ἐπειδὴ ἡ ἐπαρχία αὕτη, ὡς ἐπομεν καὶ ἄλλοτε, ἐξετείνεται πολὺ καὶ πέραν τῆς Ἀχελῶς, καὶ θέλει ἐκτανθῶμεν πλατύτερον περὶ ἐκεῖνης τῆς μέρος, ὅταν ὀμιλήσωμεν περὶ Ἀκαρνανίας. Ὅτι οἱ Ἀγραῦοι ἦτον ἔθνος Αἰτωλικόν, φαίνεται ἀπὸ τὸν Στράβωνα βιβ. Ι. κεφ. Β. §. Ι καὶ §. 5 καὶ κεφ. Γ. §. 6, ἀλλὰ καὶ ὁ Θεοκυδ. Ζυγγ. Γ. περιγράφων τὴν ἀρχὴν καὶ πάροδον τῆς Ἀχελῶς λέγει, ὅτι ῥέει ἐκ Πίνδος ὄρους διὰ Δολοπίας καὶ Ἀγραῶν καὶ Ἀμφιλόχων, καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἀναφέρει πολλὰς τὴν πέραν τῆς Ἀχελῶς Ἀγραῖαν ἢ Ἀγραῖδα· ὁ δὲ Στέφανος ὁ Βυζάντιος λέγει· «Ἀγραῖοι . . . ἐστὶ καὶ ἕτερον ἔθνος πλησίον Ἀκαρνανίων». Ἀπὸ ὅσα λοιπὸν ἐπομεν μέχρι τῆς δε περὶ τῶν ἐθνῶν τῆς Αἰτωλίας, καὶ ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα φαίνεται, ὅτι ἡ Αἰτωλικὴ Ἀγραῖα ἢ Ἀγραῖς εἶναι τὸ μέρος τῶν Ἀγραύφων τὸ περὶ τὴν γέφυραν τῆς Τατάρνας εὐρισκόμενον καὶ ἴσως τὸ νὰ παράγωσι τινὲς τὸ ὄνομα Ἀγραφα ἀπὸ τὴν Ἀγραῖαν δὲν εἶναι ἀπίθανον· τὸ δὲ μέρος τῆς Βάλτης τὸ ἐκεῖσε παρατετιμένον ἦτον ἢ πρὸς τὴν Ἀκαρνανίαν Ἀγραῖα, περὶ τῆς ὁποίας ἐπομέν ὅτι θέλει ὀμιλήσωμεν πλατύτερον.

Ἀνακεφαλαιῶντες ἐν συνόψει ὅσα εἰς πλάτος ἐξεθέσαμεν περὶ τῶν ὀρίων τῆς Αἰτωλίας, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ κατοικούντων ἐθνῶν, λέγομεν, ὅτι ἡ παλαιὰ Αἰτωλία περιεῖχε τὰς ἐπαρχίας, αἱ ὁποῖαι ὀνομάζονται σήμερον Ζυγὸς, Βλοχὸς, Ἀπόκερον, μέρος τῆς Βενέτικης τὸ πρὸς τὸν Ζυγὸν καὶ Ἀπόκερον, τὸ ἐπάνωθεν τῆς Μόρνου ποταμῆ μέρος τῆς Λιδωρικῆς, τὸ Κραβάρη, τὸ Καρπενῆσι, καὶ τὸ πρὸς τὴν Τατάρναν τμήμα (κόλι) τῶν Ἀγραύφων· ἐκ δὲ τῶν ἐθνῶν οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν Ζυγῆ καὶ Βλοχῆ ἐλάμβανον τὸ γενικὸν ὄνομα τῶν Αἰτωλῶν, οἱ Ἀποκερηῖται τὸ ὄνομα Κρηῆτες, οἱ ὁποῖοι ἐνίοτε ὀνομάσθησαν καὶ Αἰολεῖς, οἱ κάτοικοι τῆς ὑπὲρ τὸν Μόρνον μέρος τῆς Λιδωρικῆς καὶ τῆς γειτνιαζόντος μέρος τῆς Κραβάρης ὀνομάζοντο Ἀποδάται· Ὀφινεῖς ἔλεγον τὲς κατοικίαις τῶν περὶ τὴν Ἀρτοτήναν χωρίων τῆς Λιδωρικῆς, καὶ τῶν Βλαχοχωρίων Κραβάρης, ὑποδιαμενόμενοι εἰς Βωμιεῖς καὶ Καλλιεῖς· καὶ τέλος Εὐρυτᾶνες ὀνομάζοντο οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχίας Καρπενησίς, καὶ Ἀγραῖοι τὸ πρὸς τὴν Τατάρναν τμήμα τῶν Ἀγραύφων.

Ἀφ' ἧς ἐξεθέσαμεν ὅλα τὰ περὶ Αἰτωλίας εἰρημένα, εὐκόλα δύναται νὰ συμπεράνη ὁ ἀναγνώστης, πόσον ἀπεμακρύνθη τῆς ἀληθείας ὁ Κ. Πενεβίλης εἰς τὰς περιγραφὰς τῶν εἰρημένων ἐπαρχιῶν. Ἀλλὰ τὸ νὰ πλάσῃ, ὅτι ἀνευρίσκεται ἡγευὰ τῶν Βλάχων εἰς τὸ Καρπενῆσι, τὸ νὰ κατακίβη τὴν πόλιν αὐτῶν ἀπὸ οἰκογενείας Βλάχων καὶ Ἀλβανῶν Μωαμεθανῶν, τὸ νὰ θεωρῇ ὡς μίαν τὴν γέφυραν τῆς Τατάρνας καὶ τῆς Κόρα-

κοι, τὸ νὰ πλάσῃ ὄρος Κεποράκι καὶ λίμνην Σαυροβίτσας, καὶ ποταμὸν Φιδάκια, ὅσα ἀνεφέραμεν εἰς τὸν 2 Ἀριθ. τῆ Ἰανναρίε, εἶναι λάθη ἀσυγχώρητα.

Γεώργιος Αἰνιάν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ.

Σκοπὸν ἔχοντες πάντοτε νὰ συλλέξωμεν ὅσα ἢ ἐκ παραδόσεων σωζόμενα, ἢ εἰς ἀνέκδοτα χειρόγραφα εὐρισκόμενα συντείνωσιν εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῶν τελευταίας ἐποχῶν τῆ Βυζαντινῆς κράτους μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, δημοσιεύομεν ἐκ διαλειμάτων καὶ τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον ἱστορικὸν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον περιέχει ἱκανὴν ὕλην χρήσιμον εἰς τὸν προτεθέντα σκοπὸν. Ὅποιον συγγραφέων ἦτο καὶ πῶς εὐρίσκειτο, ἱκανῶς σαφηνίζεται ἀπὸ τὸν ἐν εἰδεί προσιμῆς προκείμενον πρόλογον, ὅστις ἀπὸ τὸ ὕφος φαίνεται, ὅτι εἶναι τῆ μακαρίτε διδασκάλου Ἀθανασίου τῆ Ψαλίδου. Εἰς τὸν Κ. Γεώργιον Τισαμενὸν χρεωσθῆμεν τὴν χάριν τῆς προμηθεύσεως τῆ πρὸ πολλῶν ζητημένων ἐπιφυλακτικῶν ὑπομνήματος· ἐκρίναμεν δὲ εὐλογον νὰ τὸ ἀφήσωμεν εἰς τὴν ἰδίαν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγράφη κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν.

Εἰς τὸ νησί τῆς λίμνης τῶν Ἰωαννίνων εἰς τὸ μοναστήρι τῆ Ἁγίας Νικολάου τῆ Σπανῆ εὐρέθη ἓνα παλαιὸν χειρόγραφο, χωρὶς ἀρχὴν καὶ τέλος, δεμένο σὲ τέταρτο μικρὸν, καὶ φαίνεται οἱ κατὰ καιρὸν πατέρες τῆ μοναστηρίου ἔκαμναν διάφορα σημειώματα εἰς χωριστὰ τετράδια, λόγους, καὶ ἱστορίας, καὶ κἀνένας ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρων τὰ ἔδωκεν ὅλα ὁμῶς εἰς ἓνα τόμον κοντόχοντρον, τὸν ὁποῖον οἱ Ἰωαννῖται τὸν ὠνόμασαν Κεβαράν, δίδοντες τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸ σχῆμα. Αὐτὸ ὁμῶς ἐφέτος τὸ ἐπῆραν πολλοὶ καὶ ἀντέγραψαν τὰ ἱστορικὰ σημειώματά τε, καὶ τέλος ἀπόμεινεν εἰς τὸ σχολεῖον Καπλάνη· καὶ εἰς τὸς 1820 Αὐγέστου 23 ὅπως ἔκαψεν ὁ Ἀλῆ-πασίας ὁ πολιορκημένος τὰ Ἰωαννίνα, ἔκαψε καὶ τὸ σχολεῖον καὶ τὴν βιβλιοθήκην καὶ τὸν Κεβαράν.

Ἱστορικὸν Κομνηνῶν Μοναχῶν, καὶ Πρόκλου Μοναχῶν.

Περὶ διαφορῶν Δεσποτῶν τῆς Ἠπειροῦ, καὶ τῆ τυράννου Ὁμαῶ τῆ Δεσπότης, καὶ Κομνηνῶν τῆ Πρελέμπου.

Τῆ μακαρίτε ἐκείνου βασιλέως κυρίου Ἀνδρονίκου τῆ Παλαιολόγου πρὸς τὰς ἀκρῆγες μεταστάσεις μοναχῶν, καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων βασιλείαν ἐπὶ

παιδί καταλείψαντος νεῶν, καὶ ὑπὸ ἐπιτρόπων τὴν ἅπασαν διοικεῖσθαι θεσπίσαντος Ῥωμαῖδα, ἀδείαν ὁ τῶν Σέρβων κατάρχων εὐρηκῶς, ἐπιπηδᾷ τὰ τῶν Ῥωμαίων ὄρια. Στέφανος δ' ἔτος κατανομάζετο ὁ καὶ Κράλης Σερβίας ἀπάσης· διάδημά τε ἑαυτῶ περιτίθεται, καὶ βασιλεὺς παρὰ τῶν ἰδίων ἐπιφημίζεται Σατραπῶν, καὶ πᾶσαν λήζεται τὴν Ῥωμαῖδα γῆν. Τὰς δὲ ἐν αὐτῇ πόλεις τε καὶ χώρας, τὰς μὲν πολιορκία εἰληφῶς, τὰς δὲ εὐνοία καὶ δώροις δεξιωσάμενος πρὸς ἑαυτὸν ἐπεσπάσατο· εἶτα καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι Βλαχίαν ἐπιπηδᾷ καὶ ταύτην ὑφ' ἑαυτὸν ποιησάμενος, ἓνα τῶν αὐτῶ Σατραπῶν, Πρέλεμπου, ἔτω καλέμενον, ἀρχοντα ταύτης ἀναδείκνυσι, τῷ τῆ Καίσαρος ἀξιώματι τῆτον τιμήσας.

Τὸν δὲ ἴδιον ἀδελφὸν καλέμενον Συμεῶν, ὃς ἐξ ἀνεψιάς ἐτύγχανε τῆ βασιλέως Παλαολόγου, τῆτον Δεσπότην τιμήσας, εἰς Αἰτωλίαν ἐξέπεμψεν, ἀρχηγὸν καὶ ἡγεμόνα ταύτης καταστήσας τῆτον, ὃς καὶ ἐν ταύτῃ γενόμενος, τὴν τῆ μακαρίτε Δεσπότης Ἰωάννης θυγατέρα μνηστεύεται Ὁμαῖδα, ἔτω καλεμένην, ὄρφανὴν ἐκ πατρὸς ἔσαν, ἐπὶ μητρὶ καὶ μόνῃ τὰς ἐλπίδας σαλεύσαν, καὶ ἐπ' ἀδελφῶν νεῶν, ὃν καὶ ὡς ὄμηρον ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων εἰληφῶς εἰς Κωνσταντινέπολιν ἀπήγαγε, καὶ τὴν τῆ Κατακλιζηνῆ θυγατέρα ἐπιγαμβρεύσας αὐτῶν, ἐκεῖσε εἶναι πεποίηκεν· ἡ δὲ μήτηρ τῆτων τῶν παίδων, τῆς Ὁμαῖδος Φημὶ καὶ τῆ ταύτης ἀδελφῆς Νικηφόρου, βασιλῆς Ἄννα ἐπιγαμβρεύεται ἑαυτῇ ἀρχοντάτινα ἐκ τῆ Βελγάρων γένους Δεσπότην Κομνηνὸν καλέμενον, ἀδελφὸν ὄντα τῆ βασιλέως Βελγάρων Ἀλεξάνδρου, γυναικάδελφον δὲ τῆ ἄνωθεν ἑθνήτους Στεφάνου· καὶ αὐτῆς ἐπὶ τὰ Κάννα καὶ τὰ Βέλγραδα χωρεῖ, τὸν Συμεῶν μόνον μετὰ τῆς βασιλίσσης Ὁμαῖδος τῆς ἰδίας γαμετῆς καταλιπὼν ἐν ὅλῳ τῶν δεσποτάτω, ἦτοι τῇ Αἰτωλίᾳ πάσῃ, ὡς κληρονόμον ἐκ προγόνων αὐτῆς καὶ τῆ ταύτης αὐταδέλφου.

Μετὰ δέ τινος χρόνου παραδρομὴν ἐκποδῶν ὁ βασιλεὺς Στέφανος γεγονώς, καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα ἀπάρας δικαιοσύνην, ἔτι καὶ οἱ τῆτε σατραπαί, ἀλλὰ καὶ ὁ τὴν τῆς Βλαχίας εἰληφῶς ἀρχὴν Κάσαρ ὁ Πρέλεμπου· καὶ αὐτὸς ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος, ἐπιδημῆ τῇ ἐν Ἑλλάδι Βλαχίᾳ ἐκ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων ὁ τῆς εὐσεβῆς βασιλίδος αὐτάδελφος Νικηφόρος ὁ Δεσπότης, καὶ ταύτην ὑφ' ἑαυτὸν ποιησάμενος, πρὸς δὲ καὶ τὴν πατρῶαν ἀρχὴν εἰληφῶς, ἦτοι τὸ δεσποτάτον, τὸν δὲ ἴδιον γαμβρὸν, τὸν Δεσπότην λέγω Συμεῶν, τῆς ἀρχῆς ἐκβαλὼν τῆ δεσποτάτε, εἰς Κασορίαν ἐπέμπευε τῆτον μετὰ καὶ τῆς βασιλίσσης Ὁμαῖδος· αὐτὸς δὲ πᾶσαν περιζώννυται τὴν ἀρχὴν, τῆς ἐν Ἑλλάδι λέγω Βλαχίας, καὶ αὐτῆς τῆς Αἰτωλίας.

Ὁ δὲ γε Συμεὼν ἐν Κασορίᾳ γενόμενος, καὶ ταύτην εἰληφὼς παρευ-
 τικά, καὶ Φρέριάτινα καὶ πόλεις καὶ χώρας πλείστας, αὐτῇ Κασορίᾳ τὴν
 οἰκισίαν ἐποίησατο· πολλῶν δὲ τέττω προσχωρησάντων Ῥωμαίων, Σέρβων καὶ
 Ἀλβανιτῶν, καὶ εἰς τέσσαρας ἢ καὶ πέντε χιλιάδας τὸ ἑαυτῆ ἀριθμήσας
 στρατεύμα, Βασιλεὺς παρ' αὐτῶν αναγορεύεται, καὶ τῆς Κασορίας ἐξέρ-
 χεται πρὸς δὲ τὰ τῆς Σερβίας ἐπιστρατεύει ὄρια, καὶ τὴν τῆ πατρός δῆ-
 θεν καὶ τῆ ἀυταδέλφου αὐτῆ Στεφάνου τὴν ἀρχὴν παραληψόμενος· ἔπω
 δὲ τῷ ποδὶ τῆ ἀρχῆ προσερείσας τῆς Σερβίας, καὶ ὁ τῆ Νικηφόρου Δε-
 σπότη θάνατος τέττω προσαγγέλλεται· ἔτος γὰρ ἐκ τῆς Κωνσταντινουπό-
 λεως ἔλθων, ὡς ἔφημεν, καὶ τῶν δύο ἐπαρχιῶν τὴν ἀρχὴν σφετερισά-
 μενος, τῆς Βλαχίας Φημί καὶ τῆ δεσποτάτῃ Αἰτωλίας, καὶ τῆς Ῥωμάης
 πάντας ἐξορίζεις εὐρῶν, τῆς μὲν τῆς Βλαχίας ἐκ τῆς τῶν Σέρβων ἐπι-
 θέσεως, τῆς δὲ τῆς Αἰτωλίας ἐκ τῆς τῶν Ἀλβανιτῶν δυστροπίας καὶ κα-
 νογνωμίας, τέττες δὲ βελόμενος ἐπισυναΐξαι, καὶ πρὸς τὰς ἰδίας ἀποκα-
 τασῆσαι κληρονομίας, τῆς δὲ Ἀλβανίτας τέττερον ἐκδιώξαι τῆ τότε, ἐκ
 ἔφθη τέττω ποιῆσαι· ἀξιομάχον γὰρ δύναμιν ἰδίαν μὴ κεκτημένος, Τέρ-
 κης προσεκαλέσατο εἰς συμμαχίαν· ἔλθων δὲ εἰς Ἀχελῶν, καὶ πόλεμον
 συγκροτήσας κατὰ τῶν Ἀλβανιτῶν, κατακρατεῖται ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀναμ-
 ρεῖται, τριετίαν μόνον ἀρξας ἐπὶ μισὶ δύο καὶ ἡμέρας τινὰς ἔττες ὑπάρ-
 χοντος 5 ω ξ 5 (1358). Τέττω μαθὼν ὁ Βασιλεὺς Συμεὼν, τὰ τῆς Σερβίας
 καταλείπει ὄρια, κατὰ τῆς Βλαχίας ἐκστρατεύει, καὶ ταύτης ἐγκρα-
 τῆς γίνεται, καὶ ἐν αὐτῇ τῶν Τρικκάλων πόλεις τὰ βασιλεία ἐπήξατο, καὶ
 τὴν Αὐγῆσαν Θωμαΐδα ἐκ τῆς Κασορίας μετακαλεσάμενος ἐντὸς τῆς
 πόλεως τῶν Τρικκάλων ταύτην εἰσάγει, καὶ ἐπὶ τὴν τῶν βασιλείων ἀναβιβά-
 σασ αὐλήν, ἐκεῖσε ταύτην κατέλιπεν ἐπὶ δυσὶ τέκνοις, ὧν τὸ μὲν ἦν ἀρ-
 ρην, τὸ δὲ ἕτερον θῆλυ· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὴν Αἰτωλίαν ἐχώρει· ἔσπευδε γὰρ
 καὶ κείνην ὑφ' ἑαυτὸν ποιήσασθαι, ὃ καὶ γέγονεν· οἱ γὰρ Αἰτωλοὶ ἀσμένως
 αὐτὸν προσεδέξαντο, καὶ ὡς βασιλέα εὐφῆμησαν, καὶ τὴν Ἄρταν σὺν
 τοῖς Ἰωαννίνοις αὐτῷ παραδεδῶκαν μετὰ τῶν λοιπῶν Φρερίων, ὧν ἡ Αἰ-
 τωλία πᾶσα κέκτῃται. Δώροισ ἐν ὁ Φιλόχρητος Βασιλεὺς Συμεὼν τῆς
 τῆ ἔρχοντας τῶν Αἰτωλῶν δεξιωσάμενος, πάλιν ὄπισθεν ἐπὶ τὴν Βλαχίαν
 παραγίνεται· ἐκάλε γὰρ τέττον ἢ τῆ Χλαπένου ἐπέλευσις· ἔτος τρίτου ὁ
 Χλαπένου εἰς ὧν τῶν Σερβικῶν Σατραπῶν, καί τινα Φρέρια ἐκ τῶν Ῥω-
 μαϊκῶν ὀρίων εἰληφῶς, ἀλλὰ δὴ καὶ τὴν μεγαλόδοξον πόλιν Βέρβουσαν, με-
 γάλως ἐπὶ τοῖς καταρθώμασις ἐσέμνηεν· ὅθεν καὶ γυναῖκα λαμβάνει τὴν

τῆ Πρελέμπου ἐκείνη γαμετήν, ὃν ὁ λόγος Φθάσας ἐδήλωσε τῆς Βλαχί-
 ας προκατέρξαντα· τεθνηκὼς γὰρ ὁ Πρελέμπου ἐκείνος κατέλιπε ταύ-
 την ἐν τῇ Τρικκάλων πόλει μετὰ καὶ υἱέως ἐνός, τῆ ὕπερον τυραννήσαν-
 τος τὴν πολυθύλητον τῶν Ἰωαννίνων πόλιν, καὶ τῆ λάβδα ἐκ ταύτης ἀ-
 φελόντος καὶ νῦ ἀντὶ τῆ λάβδα προδέντος ἐν αὐτῇ· τὸ γὰρ πολυθύ-
 λητον εἶναι ταύτην καὶ λέγεσθαι, μὴ ἢ ὡς ἦν [μηδοτιεὺν ἴσ.] ἀνεχόμενος,
 πολυθρήνητον πεποίηκεν· Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐμπροσθεν διηγήσομαι καὶ ἐν
 κειρῶ τῷ ἰδίῳ, ἀρτίως δ' ὁ λόγος τὸν εἰρμόν ἐχέτω τῆς διηγήσεως.

Ὁ γὰρ μακαρίτης ἐκείνος Δεσπότης Νικηφόρος ὁ Δεκάς, ὃν ὁ λόγος
 Φθάσας ἀνωθεν ἐδήλωσεν, ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἔλθων, καὶ τὴν εἰρημέ-
 νην Πρελέμπου τῆς ἀνδρείας ἀρχῆς ἐκβαλὼν, πρὸς τὴν τῶν Σέρβων ἐκ-
 πέμπει γαίαν σὺν τῷ ταύτης υἱῷ τῷ Θωμᾷ, ὅποτε καὶ τὸν Δεσπότην Συ-
 μεὼν τῆ δεσποτάτῃ ἐκβαλὼν τῆς Αἰτωλίας μετὰ τῆς βασιλίσης Θω-
 μαΐδος ἐκπέμπει εἰς Κασορίαν, καὶ κείθεν ἐκείνη ἐν τῇ Σερβίᾳ τῷ τῆ βα-
 σιλέως Στεφάνου υἱῷ τῷ Οὐρέση εὐτυχῆσα μνηστεύεται παρ' αὐτῆ τῷ εἰ-
 ρημένῳ Χλαπένῳ, καὶ μετὰ χρόνον ἕνα ἢ καὶ πλείονα ἐκείνος κατὰ τῆς ἐν
 Ἑλλάδι Βλαχίας ἐκστρατεύει, συνεπαγόμενος μετ' αὐτῆ, καὶ τὸ κάκισον
 τῆ Πρελέμπου γέννημα, εἰς νεανίσκος ἤδη τελεῖν· τῇ Βλαχίᾳ δὲ Φθά-
 σας μετὰ τῶν στρατευμάτων, καὶ Φρέριον ἐν πολιορκίᾳ εἰληφῶς Δαμά-
 σην καλέμενον εἰς συμβιβάσεις μετὰ τῆ βασιλέως Συμεὼν χωρεῖσι, καὶ τὸ
 Φρέριον τέττω παραχωρεῖ· ὁ δὲ Βασιλεὺς τὴν ἰδίαν θυγατέρα εἰς γάμον
 δίδωσι τῷ Θωμᾷ, καὶ κηδεσὴν αὐτὸν ποιησάμενος, ἐντὸς τῆς πόλεως Τρικ-
 κάλων εἰσέρχεται ὁ Θωμᾶς· ὁ δὲ Βασιλεὺς ἀσμένως τέττον ὑποδέχεται
 καὶ τὴν θυγατέρα ἐκδίδωσι, τῆ Μητροπολίτῃ Δαρίσσης τὴν μνηστῆαν
 τελέσαντος· τῆ γάμου δὲ ἤδη ἀπαρτιδέντος, καὶ τινὰς ἡμέρας ὁ Θωμᾶς
 ἐκεῖσε προσκατερέσας, [εἰς] τὴν ἐνεγκαιμένην ἀπέρχεται πρὸς τῷ αὐτῆ
 πατρὸςμητρίῳ Χλαπένῳ συνεπαγόμενος ὕπερον καὶ τὴν ἰδίαν γαμετήν.

Περὶ τῆς ἐνεσώσεως καταστάσεως τῆς Ὀρθοδόξῃ
 Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας (Ἀκολουθία).

Ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Χριστιανῶν Ἀυτοκρατόρων ἦτον ἀπειρος ἀριθμὸς
 Μητροπολιτῶν καὶ ἀπλῶν Ἀρχιεπισκόπων· Μεταξὺ τῶν Ἐπισκόπων τέ-
 των ἦσαν τρεῖς, οἱ ὅποιοι εὐρίσκοντο ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν
 Χριστιανῶν Ἀυτοκρατόρων· 1 ὁ τῆς Ὀχρίδος, πόλεως τῆς Βεργαρίας
 κειμένης ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς Ἀλβανίας πλησίον τῶν Ἰωαννίνων, 2 ὁ τῆ Ἰ-
 πεκίε μέσα εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆ ὀποιε ὑπήγοντο
 καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Σερβίας, καὶ 3 ὁ τῆς γῆσε Κύπρου.

Οἱ δύο πρῶτοι ὑπετάχθησαν εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὴν προφυλαχθῶσιν ἀπὸ πάσαν καταδυναστείαν ὁ δὲ τελευταῖος σώζεται ἀκόμη ἔχων τὸν τίτλον, Μακαριώτατος, ἐνδύεται πορφυρᾷ καὶ κρατεῖ σκήπτρον ἀντὶ τῆς Ἀρχιερατικῆς ἐξουσίας. Γράφει καὶ σφραγίζει τὰ γράμματά τε μὲ ἐρυθρὸν χρῶμα. Τρεῖς Μητροπολῖται συγκροτοῦσι τὴν Σύνοδον τε. Ἡ ἀσυκὴ τῆς νήσου Διοίκησις εἶναι ἐμπιστευμένη εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ Βεζύρης, ὅστις εἶναι ὁ Διοικητὴς τῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν πραγμάτων, ἔχει χρέος νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὰς συμβουλίας τε ἔχει ἀνταπόκρισιν κατ' εὐθείαν μὲ τὴν Πόρταν, ἀναγγέλλει τὴν ἐνθρονιστὴν τε εἰς τὸν Πατριαρχίαν, καὶ ἀνταπεκρίνεται μετ' αὐτῆς διὰ τὰς συνήθεις ἐκκλησιαστικὰς ὑποθέσεις.

Ἡ Τερικὴ Κυβέρνησις ἀφῆρσεν ὅλα τὰ εἰσοδήματα ἀπὸ τῆς Ἐπισκόπου, καὶ τὰ ἀφῆρσεν εἰς τὰ Τζαμιά ἢ εἰς Ἱμαρέτια (τὲς οἴκες, εἰς τῆς ὁποίας τρέφονται οἱ πτωχοί.) Ὅθεν τὸ ἐν τρίτον τῶν εἰσοδημάτων τῆ βασιλείᾳ ἀνήκει τὴν σήμερον εἰς τὰ καταστήματα ταῦτα, ἢ μᾶλλον τένει πρὸς ὄφελος τῶν εἰς αὐτὰ ἐπισιτίζοντων· ἀλλὰ διὰ τὴν εὐχαριστήσῃ τῆς Ἐλληνας, ἡ Πόρτα δὲν ἠθέλησε νὰ ἐγκαταλείψῃ παντάπασι τῆς Ἐπισκόπου τῶν εἰς τὴν δυσυχίαν, καὶ τῆς παρεχώρησε τὰ ἐπόμενα δικαιώματα.

1. Πᾶσα οἰκογένεια πληροῖται κατ' ἔτος εἰς τὸν Ἐπίσκοπόν τῆς ἐν τρίτον Τερικῆς γροσίε. Οἱ χωρικοὶ πληροῖται τῆτον τὸν κεφαλικὸν φέρον εἰς πρῶτον, καὶ ἐπομένως δύναται τις νὰ ὑπολογίσῃ ὅτι πᾶσα οἰκογένεια πληροῖται μετρητὰ εἰς τὸν Ἀρχιερέα δέκα γροσία κατ' ἔτος.

2. Ἐκάστος Κληρικὸς πληροῖται εἰς τὸν Ἐπίσκοπόν τε δύο χρυσὰ δεκάτα κατ' ἔτος.

3. Ἐκάστος ἀνὴρ νυμφευόμενος εἰς πρῶτον γάμον πληροῖται ἐν γροσί, εἰς δεύτερον δώδεκα, καὶ εἰς τρίτον περισσώτερα.

4. Διὰ τὸν ἐνταφιασμὸν ἐκάστος νεκρῶ, λαμβάνει ὁ Ἐπίσκοπος ἀπὸ 10 ἕως 100 γροσία.

5. Πᾶν Μοναστήριον, καὶ πᾶσα Ἐκκλησία εἶναι εἰς χρέος νὰ πληροῖται κατ' ἔτος εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἀρισμένην ποσότητα ἀναλόγως τῶν εἰσοδημάτων.

6. Ἡ κληρονομία τῶν καλογήρων ἀνήκει ἐπίσης εἰς τὸν Ἐπίσκοπον.

Ἡ εὐλάβεια τῶν Χριστιανῶν ἐπέδωκεν εἰς τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ ἄλλας ἀξιολόγους ἀπολαύσεις. Μέγα μέρος τῶν Ἐπισκόπων ἔχουσιν ὑπὸ τὴν κυριότητά των μεγάλα ὑπάρχοντα, ἀφιερωμένα ἢ παρ' ἄλλων Ἐπισκόπων, ἢ παρὰ Χριστιανῶν πολλὰ πλεσίαν. Δι' αὐτῶν λοιπὸν τῶν συνδρομῶν οἱ Μητροπολῖται ἔμπορῶν νὰ κατέχων ἀξιοπρεπῶς τὰς θέσεις των, νὰ κάμνουν ἐλεημοσύνας πρὸς τῆς ἐνδείας, νὰ ὑπερασπίζονται εὐτυχῶς τῆς ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των, νὰ γίνωνται ἀγαπητοὶ καὶ σεβαστοὶ εἰς τὰς Ὀθωμαν-

νικὰς Ἀρχαῖς, καὶ νὰ πληροῦν τὰ πρὸς τὸ ταμεῖον τῆς ἐκκλησίας χρέη των. Ἐάν τις τῶν Ἐπισκόπων, ὑπὸ πρέφασιν ἐνδείας, θέλῃ νὰ κάμῃ σφοδρὰν τινα οἰκονομίαν, κατηγορεῖται ὑπὸ τῆ λαῖ ὡς Φιλάργυρος, οἱ Τῆρκοι τὸν καταφρονῶν, καὶ δὲν ἔμπορῆ νὰ ἐκπληρώσῃ κἀνὲν τῶν χρεῶν τε ἔξ ἐναντίας, ὅποταν ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι μεγαλοπρεπῆς καὶ ἐλευθέρως, δίκαιος καὶ ἀδιάφθορος εἰς τὰς κρίσεις τε, γλυκύς καὶ εὐπροσήγορος εἰς τῆς ἐπαρχιώτας τε, ζηλωτὴς καὶ προσεκτικὸς εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν συμφερόντων των, εἶναι τὸσον ἰσχυρός, ὡς οἱ Πασσάδες καὶ οἱ Διοικητὰ τὸν θεωρῶν μὲ σεβας, καὶ μεταχειρίζονται ὅλην τὴν προσοχὴν διὰ νὰ μὴ τὸν παρενοχλήσασιν πώποτε.

Ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι ἔχουν εἰς τὰς ἐπαρχίας των ἰδιαιτέραν σύνοδον συγκειμένην ἀπὸ τῆς Ἀξιοματικῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ σημαντικωτέρας τῆς τόπου. Ὁ Ἐπίσκοπος μὲ τὴν σύνοδόν τε χηματίζει καὶ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον κρίνει τὰς διαφορὰς τῶν Χριστιανῶν, καὶ τὸ ὁποῖον τιμωρεῖ τὰ ἐπανορθωτικὰ ἐγκλήματα.

Εἰς ὅλας τὰς μεγάλας πόλεις πάσης ἐπαρχίας εὐρίσκεται μία σύνοδος· εἰς δὲ τὰς πρωτεύουσας εὐρίσκεται καὶ τοποτηρητὴς τῆς Ἐπισκόπου, ὅστις προεδρεύει τῆς συνόδου ἐν ἀπυστία ἐκείνου. Ὁ τίτλος τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων εἶναι ὁ Πανιερώτατος. Ἄν ἔχουσιν ὑπὸ τὴν κυριότητά των γαίας, ὀνομάζονται Δεσπότης, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἐπαρχίαν των. Οἱ Ἐπίσκοποι ἔχουν τὸν τίτλον, Θεοφιλέστατος. Μετὰ θάνατον τὰ ὑπάρχοντα τῶν Μητροπολιτῶν μεταβαίνουσιν εἰς τὰς οἰκογενείας των. Ἡ ἐκλογή τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν Ἀρχιεπισκόπων γίνεται ἀπὸ τὴν Μεγάλῃν Σύνοδον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι πλήρης. Ἄν δὲ κἀνὲν τῶν μελῶν δὲν δύναται νὰ παρευρεθῆ, ἐπιτρέπεται εἰς ἄλλον τὸ δικαίωμα τῆς ψηφοδοσίας.

Ἐποψήφιοι εἶναι κοινῶς ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦσιν ἐκ νεότητός των τὸ Πατριαρχεῖον, οἱ ὄντες ἀνατεθραμμένοι πλησίον εἰς τῆς Μητροπολίτας, οἵτινες εἶναι μέλη τῆς Συνόδου, ἢ πλησίον εἰς ἄλλας ἐκτελέσαντας μεγάλας ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ τέλος πάντων πλησίον εἰς διδασκάλους τῆς Φιλολογίας καὶ τῶν ἐπιστημῶν. Ἡ ἐκλογή γίνεται διὰ τῆς ἐξ ὀνόματος ἀναγορεύσεως, ἀμα λάβῃ ἡ Σύνοδος ἀκριβεῶς πληροφορίας περὶ ἐκάστου τῶν ὑποψηφίων, καὶ γενομένης τῆς ἐκλογῆς, ἐπομένως φέρονται εἰς τὴν τελετὴν τῆς ἱερωσύνης. Οἱ Τῆρκοι Ὑπερβοί, παρασυρόμενοι ὑπὸ τῶν βραδύργων, διενεργῶν ἐπίστε διὰ νὰ μεταβάλουν τὴν ἐκλογὴν, καὶ ἡ Σύνοδος διὰ τῆ ἀργυρίε νικᾷ τὰ ἐμπόδια ταῦτα.

Ὁ Πατριαρχὴς Ἀλεξανδρείας κατὰ τὴν ἀξίαν ἐπέχει τὴν Β' τάξιν.

μετά τὸν τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως· τὸ πάλαι ἔχεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς μέγαν ἀριθμὸν Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων, ἀλλὰ τὴν σήμερον ἔμεινεν αὐτὸς μόνος, ἔχων καὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας Ἐπισκόπους ἐπὶ Ψιλῶ τίτλῳ, συνισπώντας ὅλην τὴν αὐλήν τε· ὥστε δὲν τῆ ἔμειναν ἤδη, εἰμὶ τίτλοι ποιμπάδεις, διότι ὀνομάζεται δηλ., Πάπας καὶ Πατριάρχης πάσης Αἰγύπτου, πατὴρ πατέρων, ποιμὴν ποιμένων, Ἀρχιερεὺς Ἀρχιερέων καὶ δέκατος τρίτος τῶν Ἀποστόλων, κριτὴς τῆς Οἰκουμένης. Μακαριώτατος καὶ Δεσπότης ἔχει τὴν καθέδραν τε εἰς τὸ Κάϊρον, καὶ καταφρονεῖται ὑπὸ τῶν Ἀράβων, καὶ τὰ εἰσοδήματά τε εἶναι πολλὰ ὀλιγοσά. Οἱ Χριστιανοὶ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων εἶναι τῆ Ῥωμαικῆ δόγματος, ἢ Κύπται, καὶ ἐν μικρῶν μέρει Φυλάττει τὴν Ὁρθόδοξον Θεολογίαν τῶν Ἑλλήνων. Οἱ ξένοι ἔμποροι τὸν διδόν συνδεμαίς, καὶ οἱ δυτικοὶ Χριστιανοὶ εἶναι ὑποχρεωμένοι διὰ τινος Φερμανίης νὰ τὸν πληρόνεν ἐτησίως μικρὰν τινα ποσότητα. Ὁ Ἀντιοχείας καλεῖται ἐπίσης Πάπας καὶ Πατριάρχης πάσης Ανατολῆς, Μακαριώτατος καὶ Δεσπότης, καὶ ἔχει ἑκοσὶ Ἐπισκόπους ὄντας ὑπὸ τὰς διαταγὰς τε. Οἱ δυτικοὶ, πολλὰ πλέσιοι εἰς τὰς ἐπαρχίας ταύτας, τὸν πληρόνεν ἐτησίως ἕνα διατεταγμένον παρὰ τῆς Πόρτας Φέρον· Ἀνατολικοὶ δὲ πολλὰ ὀλίγοι εἰσπίσκονται ἐκεῖ. Οἱ δύο εἶσι Πατριάρχαι δὲν ἔχεν καμμίαν ἐπιτρόχην εἰς τὰς τόπους τῆς δικαιοδοσίας των, καὶ κατατρέχόμενοι παρὰ τῶν Πασσάδων ἀναγκάζονται νὰ διατρέψωσι χερδὸν πάντοτε εἰς Κωνσταντινὴ πόλιν.

Ὁ Ἱεροσολύμων καλεῖται Πατριάρχης τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἔχει ὁμοίως τὸν τίτλον, Μακαριώτατος καὶ Δεσπότης. Δὲν ἔχει παντάπασιν εἰσοδήματα, καὶ ἐξοικονομεῖται ἀπὸ τὸ Θεσαυροφυλάκιον τῆ Ἁγίης Τάφου. Ὅπταν δὲ θέλη νὰ κάμῃ καὶνὲν δῶρον ἢ ἐλεημοσύνην, δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ νὰ ἐπέλῃ τὰς διαταγὰς τε εἰς τὸν Θεσαυροφύλακα τῆ Μοναστηρίου, ὅστις ποτὲ δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῇ. Ὁ Πατριάρχης ἔτος διατρέχει πάντοτε εἰς Κωνσταντινὴ πόλιν, διὰ νὰ οἰκονομῇ τὰ ἐξόδα καὶ νὰ ὑπερασπίζετα καλῆτερα τὸ Μοναστήριον, τὸ ὁποῖον χρησιγέ εἰς αὐτὸν δύο ἐκκλησίας καὶ δύο παλάτια μεγαλοπρεπῆ, τὸ μὲν ἐντὸς τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως, τὸ δὲ εἰς τὰ προάστια. Ὁ Πατριάρχης ἔτος ἀπολαμβάνει μεγάλην εὐλάβειαν καὶ μετέχει ἀπὸ τὸ θεσηκευτικὸν σέβας, τὸ ὁποῖον ἀπονέμεται εἰς τὴν ἁγίαν γῆν, ἔπε ὁ Κύριος ἡμῶν ἠδύκησε νὰ ἐνταφιασθῇ· αἱ ἀρεταί τε καὶ ἡ Ἀρχιερατικὴ τε διαγωγή συντελεσθῶν ἔτι μᾶλλον εἰς ταύτην τὴν δικαίαν εὐλάβειαν. Δεκαπέντε Ἐπίσκοποι ἐπὶ Ψιλῶ ὀνόματι διατρέχοντες εἰς τὸ Μοναστήριον, ὑπέκωνται εἰς αὐτόν. Εὐρίσκειται καὶ μία Σύνοδος εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ συγκεκριμένη ἀπὸ τῆς εἰρημίας

νας Ἐπισκόπους, ἀπὸ Ἀρχιμανδρίτας, καὶ Πρωτοσυγγέλους, ἢ ὅποια δὲ αἰκεῖ τὰ πάντα κατὰ τὰς διαταγὰς τῆ Πατριάρχου.

Ἡ ἐκλογή καὶ χειροτονία τῶν δύο πρώτων Πατριαρχῶν γίνεται τὴν σήμερον ἀπὸ τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν Σύνοδον τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως· ἄμα δὲ ἐκλεχθῶσι, συνισπώνται ὑπὸ τῆς Συνόδου εἰς τὴν Πόρταν, ἢ ὅποια τῆς ἀναγκάζει καὶ ἀνταποκρίνεται μετ' αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Πατριαρχαὶ εἶσι δὲν ἔχεν ἱκανὰ χρηματικά μέσα, δὲν ἐπιτυγχάνουν πάντοτε παρὰ τῆς Πόρτας τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀγτήσεών των. Ὁ Πατριάρχης ὁμως τῶν Ἱεροσολύμων ἐκλέγεται παρὰ τῆ προκατόχου τε, ἐγκρίνεται παρὰ τῆς Συνόδου τε, χειροτονεῖται ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινῆ πόλεως, καὶ συνισπᾶται παρ' αὐτῆ εἰς τὴν Πόρταν ἐπίσης.

Τὸ Μοναστήριον τῆ Ἁγίης Τάφου ἔχει Θεσαυροὺς ἀπὸ χρυσοῦν, ἀργυρίου, πολυτίμους λίθους, ἱερὰ ἄμφια καὶ πρέγματα παντὸς εἴδους σπάνια, ἀφιερωμένα εἰς αὐτὸν τὸν ἅγιον τόπον δι' εὐλάβειαν παρὰ τῶν Χριστιανῶν Ἀυτοκρατόρων, Ἀυτοκρατοριστῶν καὶ Βασιλέων, τῶν Πριγκίπων, καὶ τῶν κατὰ κληρὸς πλεισίων Χριστιανῶν. Ἐχει πρὸς τούτοις καὶ ἅγια λείψανα. Καὶ νεῖς ὁμως δὲν ἐξεύρει τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ θεσαυροὶ εἶσι εὐρίσκονται κεκρυμμένοι, καὶ ὁ ἴδιος Πατριάρχης, ὁπότεν εὐρίσκειται εἰς τὸ Μοναστήριον δὲν ἔχει καὶνὲν δικαίωμα νὰ ἐρευνησῇ. Ὁ μέγας Θεσαυροφύλαξ, ὅστις εἶναι ἄπλῆς μοναχὸς, εἶναι ὁ μόνος, ὅστις ἔχει τὴν παρακαταθήκην τούτου τῆς μυτικῆς, καὶ τὸ ἀποκαλύπτει εἰς τὸν διάδοχόν τε, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος φροντίζει νὰ ἐκλέξῃ μετὰξὺ τῶν ἐκ νεότητός των ἀνατεθραμμένων εἰς τὸ Μοναστήριον, ὅστις εἶδεν ἀποδείξει τιμιότητος, ἀφιλοκερδέας, ζήλου καὶ ἀφοσιώτους εἰς τὸ Μοναστήριον, καὶ εἰς τὰ συμφέροντα αὐτῆ. Οἱ προκυνητῆ καὶ περιηγητῆ, προσφέρουσιν ἀνά πᾶν ἔτος εἰς τούτου τὸ Μοναστήριον ποσότητας ἀξιολόγου χρυσοῦ καὶ ἀργυρίου. Ὅλοι οἱ Ἑλλήνες, οἵτινες ἔχουσι πατρικὴν τινα κληρονομίαν, ἀφίπναι εἰς τὸν θάνατόν των σημαντικὰς ἐλεημοσύνας εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀφίπναι ὑποστατικά, οἰκίας, περιδῶλια καὶ παντὸς εἴδους πλέγη. Τὸ Μοναστήριον τούτου ἔχει ἐπίσης μεγάλα ἐξόδα, καὶ διὰ τούτου εἶναι δύσκολον νὰ κάμῃ τις ὑπολογισμὸν τῆς κατὰστάσεως τῶν εἰσοδημάτων τε· ἢ Ὁθωμανικὴ διοίκησις ἔκαμε μεγάλας προσπάθειας διὰ νὰ τὴν ἀνακαλύψῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ κατορθώσῃ.

Ἡ εὐσέβεια τῶν παλαιῶν Χριστιανῶν, καὶ ὁ ζήλος, ὅστις τῆς ἐνεψύχωνε διὰ τὴν Θεσηκείαν, ὑπερέβαινον πᾶν ὅριον ἀνθρωπίνης φρονήσεως, ὅταν ἐπρόκειτο λόγος νὰ οἰκοδομηθῶσιν Ἐκκλησίας καὶ Μοναστήρια· ἐπολλαπλαεῖσταν ἐξαίσιως ἀμφοτέρω χωρὶς νὰ συλλογίζωνται, ὅτι εἰς τὰ ἱερὰ

πραγμάτα πρέπει να περιρρίζωνται εἰς τὸ ἀρμόδιον, καὶ αἱ ὑπερβολαὶ εἶναι πάντοτε κινδυνώδεις. Οἱ Ἀυτοκράτορες ἔδωκαν τὸ παράδειγμα τῶν ὑπερβολῶν εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος, διότι ἐξεκένωσαν τὰς θησαυροὺς τῆς αυτοκρατορίας κτίζοντες Μοναστήρια, καὶ δίδοντες εἰς αὐτὰ μέσα ὑπάρξεως· εἰς ὅλας τὰς τόπους ἐπολλαπλασίαζον τὰς Ἐκκλησίας, καὶ ἡ πολυτέλεια διεδέχθη τὴν παρὰ τῆς εὐαγγελικῆς νομοθεσίας διατεταγμένην ἀπλοτητα· ἡ πλῆθὺς τῶν ἐκκλησιαστικῶν κατεβίβασε τὸν βαθμὸν τῆς θέσεώς των, καὶ ἡ μεγάλη ποσότης τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Μοναστηρίων ἠφάνισε τὴν παλαιῶν των μεγαλοπρέπειαν. Οἱ Τέρκοι ἀφάρεσαν ὅλα σχεδὸν αὐτὰ τὰ καταστήματα, καὶ ἀντικατέστησαν εἰς αὐτὰ τὰ τῆς ἰδίας των θρησκείας· ὅθεν ἐγένοντο αἱ μὲν Ἐκκλησίαι Τζαμιά, τὰ δὲ Μοναστήρια Τεκέδες, δηλ. καταγωγία διὰ τὰς μοναχὰς των. Τὰ ὀλίγα Μοναστήρια, ὅσα ἔμεναν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τερκίαν, ὑπόκεινται εἰς τὸν Πατριάρχην καὶ εἰς τὰς Ἀρχιερεῖς· μεταξὺ αὐτῶν τῶν Μοναστηρίων εἶναι τινὰ ἄξια ἐξαιρέτε προσοχῆς, καὶ εἶναι βσιῶδες νὰ τὸ σημειώσωμεν.

Τὸ ὄρος τῆ Ἀθῶνος κείμενον πλησίον τῆ Θερμαϊκῆς κόλπης καὶ ἀντικεῖ τῶν νήσων τῆ Αἰγαίου πελάγους, ἔχει 23 Μοναστήρια, οἰκοδομημένα κατὰ τὸν τρόπον τῶν παλαιῶν Φερεϊῶν, ὠχυρωμένα μὲ μικρὰ κανόνια καὶ ἄλλα ὄπλα, διὰ τῶν ὁποίων ἐν καιρῷ ἐφόδε δύνανται νὰ κάμνουν ἰσχυρὰν ἀντίστασιν.

Ὅλαι αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὰ ἐκκλησιαστικά, ἢ τὴν ἐσωτερικὴν οἰκονομίαν, ἢ τὴν εὐταξίαν, διαφυλάττεσιν ἀναλλοίωτον ἐκεῖνον τὸν πρωτότυπον χαρακτήρα, ὅς τις ἐνετυπώθη εἰς αὐτὰ ἐκ πρώτης ἀρχῆς. Τὰ ἐκκλησιαστικά βιβλία εἶναι ὅλα παλαιὰ χειρόγραφα, καὶ κανὲν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι τυπωμένον· ἢ ἄσκησις εἶναι τὸσον αὐστηρὰ εἰς αὐτὰ, ὥστε καὶ τὰ θηλυκὰ ζῶα δὲν εἶναι συγχωρημένον νὰ ἔμβουν εἰς τὸν περιβόλον τῶν Μοναστηρίων· δὲν τρώγουν ποτὲ κρέας, συγχωρῶν ὅμως εἰς τὰς παρεπιδημέντας ἐκεῖ ξένας.

Διοικῶνται τὰ Μοναστήρια τῶν ἀριστοκρατικῶς ἀπὸ ἐν σῶμα καλογηγῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐνὸς Τέρκου διοικητῆ, ἐκλεγομένου παρὰ τῶν αὐτῶν καλογηγῶν μεταξὺ τῆς βασιλικῆς φρεσῆς, καὶ ἐπικυρεμένους παρὰ τῆς Πόρτας.

Ὅλα τὰ μοναστήρια διορίζουσιν ἀντιπροσώπους των, οἵτινες παρεδρεύοντες ἐδηγῶσι τὸν διοικητὴν τῆτον διὰ τῶν φώτων καὶ συμβουλῶν των εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν.

Ὅλα τὰ παλαιὰ εἰσοδήματα εἶχον δημευθῆ παρὰ τῶν Τέρκων, ἀλλ' ἡ μήτηρ τινὸς Σελτῶνος ἀνομαζομένη Μαρία (ἐπειδὴ ἦτο Χριστιανὴ) βίαια

σθεῖσα, ἐνῶ ὑπήγαγεν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀπότινα σφοδρὰν τρικυμίαν νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ ὄρος τῆ Ἀθῶνος, ἐπληροφόρηθη παρὰ τῶν καλογηγῶν τὴν δυστυχίαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν τὰ Μοναστήρια ταῦτα ἐσέναζον, καὶ σπλαγχνισθεῖσα ἔγραψε πρὸς τὸν υἱόν της, ὅσιν ἀμέσως παρεχώρησεν εἰς αὐτὰ ἀγρὰς, ὑποστικὰ, καὶ μέρος τῶν τελωνείων τῆς περιχώρης. Μετ' ὀλίγου καιρῶ παρέλευσιν, ἡ Ἐξουσία τὰς ἀφῆρεσε πάλιν σχεδὸν ὅλα τὰ εἰσοδήματα ταῦτα, τὰ ὁποῖα προηγουμένως ταῦς εἶχε χαρίσει, καὶ οἱ καλογηγοὶ ἔμεναν μὲ τὰ διπλώματά των Συμβεβηκότα τινὰ ἐκαμνὶ νὰ χρηγηθῶσι μεγάλα πλῆθη εἰς ἐν τῶν Μοναστηρίων τέτων ὀνομαζόμενον Ξηροπόταμον, ἀλλ' ἡ πλεονεξία τῶν Τέρκων δὲν συνεχώρησε πολυχρόνιον αὐτῶν τὴν ἀπόλαυσιν. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, τὰ Μοναστήρια ταῦτα ἔχουσι γαίας εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ Θεσσαλίαν, ἀπὸ τὰς ὁποίας πρρίζονται τὰ πρὸς τροφῆν των. Οἱ Πασσάδες ὅμως τῆς Θεσσαλονίκης, εἰς τῶν ὁποίων τὴν δικαιοδοσίαν ὑπάγονται οἱ ταύτας περιέχοντες τόποι, ὑποχρεοῦν μὲ διαφορὰς προφάσεις τὰ Μοναστήρια νὰ τὰς πληρῶνεν συχνάκις μεγάλας ποσότητας. Αὕτη εἶναι ἡ αἰτία, διὰ τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται εἰς δυστυχίαν, μὲ ὅλον ὅτι τὰ προσφερόμενα γενναίως παρὰ τῶν Χριστιανῶν δῶρα εἶναι πλεσιοπάρροχα, καὶ μὲ ὅλον ὅτι ἔχουσι ἰδιοκτησίας καὶ εἰς ἄλλας τόπους. Εἰς ταῦτα τὰ Μοναστήρια φυλάττονται χαρίσματα τῶν Ἑλλήνων Ἀυτοκρατόρων συνιστάμενα εἰς ἐκκλησιαστικά ἄμφια, μανδάλια, καὶ κανδύλας χρυσαῖς καὶ ἀργυραῖς, καὶ χειρόγραφα παλαμά. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν θησαυρῶν των ἐπαριθμῶνται καὶ πολλὰ λείψανα ἁγίων, καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ κομμάτια τῶν τιμῆς σωρῶν. Τὰ μοναστήριον τῆ Ξηροπόταμους ἔχει δύο τοιαῦτα κομμάτια, τὰ μεγαλήτερα ἀπὸ ὅσα εὐρίσκονται· τὸ ἐν ἔχει μῆκος μίαις παλαμῆς, καὶ τὸ ἄλλο ἐνὸς ποδὸς καὶ ὀκτὼ δακτύλων· εἰς αὐτὸ μάλισα φαίνεται καὶ ὁ τύπος ἐνὸς τῶν ἡλῶν.

Εἰς τὰ πέριξ εὐρίσκονται περιβόλια, ἀμπελώνες, οἰκίαι καὶ παρεκκλησια· ἐκ τῶν μοναζόντων ὅσοι δὲν θέλουσι νὰ κένωσιν εἰς τὰ Μοναστήρια, ἀγοράζουσι αὐτὰς τὰς τεργίνας πεδιάδας καὶ διατρέφουσι ἐκεῖ ἐν ἡσυχίᾳ. Μετὰ τὸν θάνατόν των ὅμως ἐπανέρχονται τὰ κτήματα ταῦτα ὑπὸ τῶν Μοναστηρίων τὴν κυριότητα.

Τὸ ὄρος ὃ Ἀθῶς εἶναι διεσπαρμένον ἀπὸ μικρὰς οἰκίας κατοικημένας ἀπὸ ἐρημίτας ζῶντας μὲ τὰ ἐργαστήρια των. Τὸ ἱερόν τῆτον ὄρος εἶναι τὸ ἄστυλον τῶν Ἑλλήνων, ὅσοι ἀγαπῶν τὴν μοναχικὴν καὶ φιλοσοφικὴν ζωὴν. Οἱ ξένοι, καὶ μάλισα οἱ περιηγητὰ Ἀγγλοὶ, εὐρίσκουσι εἰς αὐτὰ εὐχαρίστησιν καὶ ἀπὸ τὴν κορυφὴν αὐτῆς ἔμπορεῖ τις νὰ ἐπισκοπεύσῃ τὸ Αἰγαῖον Πέλαγος ὅλον

Εύρίσκεται ἢ εἰς τὴν Θεσσαλονίκην Μοναστήριον ὀνομαζόμενον Τσαῦσι, ἢ ὅποιον ὁ Ἠγέμενος ἔκαμε σημαντικὰς ἐκδελύσεις εἰς τὰς Τέρκας ἐπὶ τῆς πολιορκίας ταύτης τῆς πόλεως, ἢ ἀπολαμβάνει διὰ τῆτο ἀκόμη μεγάλην προνόμιον (Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον Φυλακίδιον.)

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πῶς φυλάττονται τὰ κρέας, ἀῖονιθες, τὰ ὀψάρια κ. λ. π.

Ὁ αἶρας, ἢ τὰ ἐπὶ καλῆτερα τὸ ὄξυγονον, τὸ ὅποιον ἐνυπάρχει εἰς τὴν σύνθεσίν των, εἶναι ἡ αἰτία τῆς σήψεως. Ὄταν λοιπὸν δυνῆθῃ τινὰς νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν συναφὴν τῆ αἶρος τὸ ἐπιδεικτικὸν Φθορᾶς Φάγημα, αὐτὸ τότε φυλάττεται ἀβλαβὲς ἢ νωπὸν κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἦττον πολὺν καιρὸν.

Τὰ ψημένα, τηγανισμένα, ἢ καρυκευμένα κρέατα καὶ ὀψάρια ἠμποροῦν νὰ φυλαχθῶν παλαιὰς ἐβδομάδας κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Στρῶσαι εἰς ἓνα πῆλινον ἀγγεῖον τὸ κρέας, ἢ ὀψάριόν σε κομματιασμένον, περιχύσαι το μετὸν ζωμὸν τῆ μαγειρευμάτος, ἢ τῆ ψιτῆ, γέμισαι ὅσον εἶναι δυνατὸν τὸ ἀγγεῖον, ἢ κλείσαι το μετὰ σκέπασμα, τὸ ὅποιον νὰ ἐφαρμόζεται καλὰ, καὶ νὰ εἶναι ὅσον δυνατὸν ὀλιγώτερον κυρτὸν, διὰ νὰ μείνῃ μέσα ὅσον δυνατὸν ὀλιγώτερον μέρος εὐκαίρον μὲν κατὰ τὸ Φαινόμενον, πλὴν πραγματικῶς γεμάτον ἀπὸ αἶρα, ἀλλειψαί καλὰ τὰ χεῖλη τῆ ἀγγεῖα μετὰ ζυμᾶρι, ἢ κόλλησαι εἰς αὐτὰ χαρτὶ εἰς τρόπον ὡς νὰ μὴ μείνῃ ἢ παραμικροτάτη τρύπα, ἢ ὅποια εἶναι ἰκανὴ νὰ εἰσάξῃ μέσα νέον αἶρα, τὸ Φάγημα ὅπῃ φυλαχθῆ τοιστοτρόπως, τὸ εὐρίσκει τινὰς τὸσον νωπὸν, ὅπῃ νομίζει, ὅτι ἦτον μαγειρευμένον τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὅπῃ ἀνοιξοτὸ ἀγγεῖον.

Τὰ ὀμα πτηνά, ὀψάρια ἢ κρέατα ἠμποροῦν νὰ φυλαχθῶν νωπὰ πέντε ἢ ἕξ ἡμέρας εἰς τὰς μεγάλας καύσωνας, ἀνίσως τὰ σκεπάσῃ τινὰς ἢ παραγεμίσῃ τὴν κοιλίαν των μετὰ κοπανισμένον κάρβονον, τὸ ὅποιον ὡς πορῶδες ἀπορροφᾷ τὰς δυσαρῆσας ὀσμάς, ἀμα ὅπῃ γεννῶνται ἀπὸ τὴν σήψιν. Τὸ κάρβονον διὰ τὸν ἴδιον λόγον θα χρησιμεύσει νὰ ἀποκαταστήσῃ πόσιμα καὶ καλὰ τὰ δυσώδη καὶ ἐρροδωδὴ ὕδατα· αὐτὸ δὲ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ τὸ ἠξεύρῃν πρὸ πάντων οἱ θαλασσοπλέοντες.

Τὰ χαλασμένα ἀπὸ τὴν καυσίν, ἢ τὴν ὑγρασίαν κρέατα ἠμποροῦν καὶ ξεμυρίσῃν κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Βάλε τὸ μυρισμένον κρέας εἰς τὴν χύτραν, καὶ ἀφ' ἑ τὸ ξαφρίσῃ, εἶψαι μέσα δύο ἢ τρία κάρβονα ἀναμμένα ἢ χωρὶς καπνὸν τὸ κάρβονον, καθὼς καὶ εἰς τὴν ἀνωτέρω περίεασιν, ἔοφα τὴν μυρωδιὰν καὶ τῆ κρέατος καὶ τῆ ζωμῆ, τὰ ὅποια ἠμποροῦν νὰ φαγωθῶν χωρὶς καμμίαν ὑποψίαν.

Γ. Παλαμολόγος.

Περὶ τοῦ πετεινοῦ.

Ὁ καλὸς πετεινὸς εἶναι ὅποιος ἔχει μεσαῖον ἀνάστημα, πλὴν νὰ κλίνῃ πρὸς τὸ ὑψηλότερον, εἶναι μαῦρος, ἢ μετὰ σκοτεινὸν κόκκινον χρῶμα, ἔχει μεγάλα ποδάρια καὶ νύχια, εἶδος πλατὺ, λαμπρὸν ὑψηλὸν καὶ γεμάτον, πτερά διαφόρων χρωμάτων· προσέτι κατὰ τὴν γνώμην ἄλλων νὰ ἔχῃ μύτην χονδρὴν, μαῦρα μάτια, λερὴ κόκκινον καὶ μακρὴ.

Ἐνας πετεινὸς ἐξαρκεῖ δια δώδεκα ἢ δεκαπέντε ὄρνιθας, ἢ ἀκόμη περισσότερον, πλὴν εἰς αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν πρέπει νὰ κάμῃ τις λογαριασμὸν, ἐπειδὴ ἀλλῶς ἠμποροῦν οἱ πετεινοὶ νὰ ἐξαθνήσῃν.

Ὄταν ἀγοράσῃς ἓνα νέον πετεινὸν, δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀπολύσῃς εὐθὺς, ἀλλὰ νὰ τὸν κρατήσῃς χωριστὰ, ἢ νὰ τῆ δίνῃς νὰ τρώγῃ ἐκεῖ, φέρωντας ἢ τὰς ἄλλας ὄρνιθας ἕως νὰ συνηθίσῃ μετὰ τὰς ἄλλας πετεινὰς ἀλλῶς, εἰάν δὲν ἦναι ἰκανὸς νὰ διαφεντευθῆ, θέλει ψοφῆσῃ εἰς ὀλίγον καιρὸν.

Αἱ ὄρνιθας συνηθισμέναις νὰ ἐβγαίνων ἀπὸ τὸ πρῶτ, πρέπει νὰ ταγίζωνται, ὅταν ἀνατέλλῃ ὁ ἥλιος, καὶ τὸ βράδυ ὀλίγον πρὶν βασιλευσῆ· τὸ καλοκαίρι ὁμοίως, ἢ ὅταν ἦναι καιρὸς ἀλωνιῶν, εὐρίσκειν πάντοτε τροφήν, καὶ δὲν ἔχεν τὴν ἀνάγκην, ὅσην ὅταν ἦναι ἢ γῆ σκεπασμένη ἀπὸ χιόνια· τὸ τάγιμα ὁμοίως πρέπει νὰ γίνεταί εἰς τὴν ἰδίαν ὥραν πάντοτε εἰς τὸν ἴδιον τόπον, ὁ ὅποιος πρέπει νὰ ἦναι ὁμαλὸς, πατρικὸς, ἢ προφυλαγμένον ἀπὸ ἀνεμῶν ἢ βροχῶν, τὰ ὅποια εἶναι ἐναντία εἰς αὐταῖς.

Διὰ τροφήν αὐτῶν συναρξοῖ τὰ κοσκινίδια τῆ σιταριῆ, τὰ ὅποια ἀνακατόντων ἐνίοτε μετὰ λαχανικὰ, ἢ παρικὰ λιανισμένα, κατὰ τὸν καιρὸν ὅπῃ εἶναι· δίδων ἀκόμη καὶ πίτυρον βρασμένον, καὶ ὅταν θέλων τὸν χειμῶνα νὰ τὰς θερμάνων διὰ νὰ τὰς κάμῃ νὰ γεννήσῃν ὀγληγορώτερα καὶ περισσότερα, ταῖς δίδων βρώμην καθαράν, ἀραποσίτι, ἢ καναβῆρι· ὅταν ὁμοίως ὁ καιρὸς ζεσαίνεται, δὲν πρέπει νὰ ταῖς δίδων ἀπὸ αὐτὰ, ἐπειδὴ τότε ἔχεν φυσικὴν θερμότητα, καὶ γεννῶν χωρὶς νὰ ἔχεν ἀνάγκην, μάλιστα ἐλάττονται, ἀν ταῖς δώσῃς· ταῖς δίδων προσέτι καὶ κριθᾶρι τριμμένον ἢ ἀτρίβον, λαθῆρια, ἐβύθια, κεχρὶ, κικκιά καὶ γεώμηλα λιανισμένα· εἶναι πολλὰ καλὰ καὶ ἢ ἴσα βρασμένα· τὸ σιτάρι ὁμοίως ταῖς παχύνει πολὺ καὶ δὲν γεννῶν.

Διὰ τὰ τὰς κάμνης νὰ γενήσθην μεγάλα αὐγά, νὰ τὰς τὰ γίξις κρι-
θαίρι μισοδρασμένον, ἢ σπόρον καρδάμων τριμμένον ἢ ἀνακατωμένον μὲ
πίτυρα καὶ κρασί, πάντοτε ὁμῶς τὰ μεγάλα αὐγά γεννῶνται ἀπὸ με-
γάλας ὄρνιθαις.

ΓΛΩΣΣΟΓΡΑΦΙΑ.

ΚΟΠΗ (ἦ). Λέξις ἐξιδιασμένη διὰ τὰς ἀγέλας τῶν προβάτων ἢ γι-
διῶν, οἶον, μία κοπή πρόβατα. Ταυτοσημάντος εἶναι σχεδὸν ἡ λέξις
ΚΟΠΑΔΙ· γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς **ΚΟΠΤΩ**, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται ἐπ'
αὐτῆς τῆς σημασίας “ ἔκοψε μίαν κοπήν πρόβατα, λέγων· γίνεται ἢ
ἔημα, **ΚΟΠΑΔΙΑΖΩ**, τὸ, διαρῶ εἰς κοπάδια τὰ πρόβατα.

ΚΑΙΡΟΦΟΡΩ. Λέξις σημαίνουσα τὸ παρατηρεῖν τὴν ἐπιτυχίαν τῆς
εὐκαιρίας “ ἔκαιροφόρησε διὰ τὸν ἐπιτύχη. ”

ΚΑΡΦΑΛΛΑΣΙΑ (ἦ). Ὁ κτύπος ὁ γινόμενος ἀπὸ πείτημα ξηρῶν ξύ-
λων. Φάνεται νὰ γίνεται ἀπὸ τὸ **Κάρφος** ἢ τὸ **Ἐλασις**, ὅθεν ἔλασιὰ ἢ
τροπῇ τῆς εἰς α Καρφαλασιὰ.

ΚΛΕΙΔΟΠΙΝΑΚΟΝ (τὸ). Ἀγγεῖον ξύλινον μὲ σκέπασμα σφίγγον,
ὡσε νὰ μὴ χύνεται τὸ περιεχόμενον φαγί· μεταχειρίζονται δὲ τὸ ἀγγεῖ-
ον τῆτο εἰς τὰς ὁδοπορίας. Τελειότερον τέτε εἶναι τὸ χαλκῆν ἀγγεῖον
τὸ περιέχον τρία, ἢ τέσσαρα, ἢ καὶ περισσότερα πινάκια συνημμένα, τὸ
σε φέρτασι τερκισὶ λεγόμενον. Ἡ ἔτυμολογία τε γνωστή.

ΚΑΤΑΒΟΘΡΑ (ἦ). Τόπος, ὅπε ἐκ τινος ῥήξεως ἔγινε χάσμα, ἢ ἡ-
περιέχει νερὸν, ἢ εἶναι καὶ στεγνὸν ποτάμιον. Ἡ ἔτυμολογία τε ἐκ τῆς
Κατὰ προθέσεως καὶ τῆς Βόθρος.

ΚΑΤΑΛΑΓΙΑΖΩ. Ὁ Κ. Κοραῆς τὸ παράγει ἀπὸ τὸ **Καταλλαγή**· ἀλλ'
ἐπεδὴ εὐρίσκεται τὸ ἀπλῆν **ΛΑΓΙΑΖΩ** εἰς τὴν γλῶσσαν μας, τὸ ὁποῖον
σημαίνει, Πίπτω κατὰ κοιλίας, ἢ περιμαζῶ νομαί ὡς λαγῶς, χωρὶς νὰ
κάμω ταραχήν ἢ νὰ κινήθῃ; μήπως καὶ τὸ σύνθετον **Καταλαγιαζώ** ση-
μαίνει ἐνεργητικῶς τὸ αὐτὸ, δηλ. **Καταλαγιαζώ** τὸ παιδίον, τὸ κάμνω
νὰ κάθεται ἡσυχον, ὡς λαγῶς, χωρὶς νὰ κάμνη ταραχήν.

ΚΟΚΟΤΥΦΛΟΣ (ὁ). Οὕτως ὀνομάζεται ὁ Κοντόφθαλμος εἰς ἄλλαις
μέρη λεγόμενος, ὁ Ἑλληνιστὶ Μύωψ.

ΚΟΚΚΟΡΡΪΧΝΩ, κάμνω μάγια, ἐξ ἧ καὶ **ΚΟΚΚΟΡΡΪΧΤΡΑ** ἢ γυ-
ρῆμα ὅπε κάμνει τὰ μάγια.